

Rusai 30 mylių nuo Lembergo

Austrai atmuša Rumunus

Grekija dar neina į karę

Vokiečiai paėmė 3,000 rusų

RUSAI SUMUŠE TURKUS

Vokiečiai traukiasi iš vakarinio fronto.

AUSTRAI ATSIĖMĖ KALNĄ CIMONĖ

Ruso-Rumunų jėgos nesulaužomos.

RUSAI 30 MYLIŲ NUO LEMBERGO.

Amsterdamas. Rusai susitvarkę iš naujo pradėjo didelių mušius išilgai Brody-Krasne geležinkelio, vedančio į Lembergą. Vokiečiai su austrais čia stato kruti- nę norėdami sulaukyti rusų ėjimą, bet rusai nors ir pa- mažėli eina pirmin ir jau tik 30 mylių atstume nuo Lem- bergo, į šiaurę. Vakar naktį rusai apsupo vokiečių pozicijas ir nelaisvėn paėmė 1,987 kareivius. Į pietus nuo Brzezany, atstume 50 mylių nuo Lembergo, išilgai upės Złota Lipa rusai apvaldė vo- kiekę pozicijas ir paėmė 112 oficerų ir 2,268 papras- tus kareivius, nelaisvėn. Apie rusų pasekmes prie Złota Lipa, vokiečiai prie nuostolių prisipažįsta, bet kaslink nuostolių prie Brody-Krasne geležinke-lio ginas.

AUSTRAI ATMUŠA RU- MUNUS.

Vienna. Austrijos kome- dantura skelbia, kad rumu- nai Transylvanijoje nesten- gia austrams atsilaikyti ir teodėl turi trauktis atgal. Zdarėtos savaitės bėgyje au- nuo ai paėmė 3,000 rumunų dautėivių savo nelaisvėn, tei- jaus. užgrėbė kiek ir amuni- reika. Didžiausi buvo mušiai krairų su rumunais prie kuri-manstad, kuris pateko į trams veik su visa ka- gormene, kuri Hermanštada- nesinė.

GREKIJA DAR GALUTI- NAI NESTOJO KARĖN

Londonas. Visoje Greki- joje didžiausias sumišimas, neramumai. Karalius Kon- stantinas jau žadėjo bulga- rams apskelbti karę, bet iki šiol dar neapskėlė. Kariu- menė irgi generališka ne- mobilizuojama. Venizelos liko vyriausioju vadu revo- liucionierių Kretos salos. Hydros salos gyventojai pri- sėdėjo prie revoliucionie- rių. Mylenos salos gyvento- jai teigė labai simpatizuo- ja Venizelos politikai ir ma- noma, kad greitai laiku pri-

sidės prie revoliucionierių. Kelias grekų laivų aplėi- do savo uostus ir susijungė su talkininkų laivynu. Veni- zelos išleido proklamaciją, kurioje atsisaukia į grekų tautą, kad toji reikalauja kuogreičiausio karės ap- kelbimo prieš teutonus.

MAŽI VOKIEČIŲ NUO- STOLIAI.

Berlynas. Vokiečiai savo oficiališkose raportuose praneša, kad Sommes apie- linkėje neturi didelių nuo- stolių. Po smarkių mušių ko- kie buvo pastaruoju laiku, anglių spėkos nusilpnėjo. Vo- kiekiai atake ant durtuvų tarpe Ancre ir Cancelette atmušė anglius ir užėmė ei- lį apkasų. Kitose vietose ei- na smarkus mušiai be jokių rezultatų.

MUŠIAI TRANSYLVANI- JOJ.

Londonas. Sulyg ateinan- čių žinių iš Berlyno ir Vien- nos dideli mušiai kokie pastaruoju laiku virė, išėjo ant naudos teutonams. Ru- munai liko atmeti atgal. Iš Vienos praneša, kad au- stro-vokiečių kariumenė užėmė visas apielinkes, ku- rias pirmiau buvo nužudė prie Hermanštado. Teip gi praneša, kad rumunų ar- mijos jėgos žymiai susilp- pnėjo. Dobrudzy apielinkėje smarkus mušiai laikinai ap- sistojo. Laukiama ofensyvo iš abiejų pusių.

ITALAI NEPALIAUJA MUŠTIS.

Rymas. Kalnas Monte Ci- mone, kurį austrai turi už- mę yra svarbi pozicija, dėl- togi italai visu smarkumu gula ant austrų norėdami paimti atgal tą kalną ir ne- duoda priešui galutinai ap- sikasti. Sunkioji artilerija gaudžia dieną ir naktį be- paliovos. Ir viena ir kita pu- sė puola atakan, bet pasek- mių nėra. Karso apielinkėje ie austrai buvo apgulė ita- lų pozicijas, bet greitai ta- po atmušti. Austrai apie sa- vo veikimą raportų nepa- duoda.

ANGLAI EINA PIRMYN TIES SOMME.

Londonas. Sommes apie- linkėje anglai veikti nepa- liauja. Praneša, kad į ry- tus nuo Les Boeufs anglai padarė pirmynžengą ant 500 jardų paimdami dalį vo- kiekų apkasų. Thiepval apygardoje eina smarkus mušiai. Nekuriose vietose vokiečiai buvo užėmę anglių pozicijas, bet kontratakai priversti buvo apieisti ir pa- sitraukti atgal. Anglai paė- mę stiprią poziciją netoli nuo Le Sars.

RUSŲ VEIKIMAS RYTŲ FRONTE.

Petrogradas. Visu ryt- niu frontu eina mušiai, ku- riuose rusai ima viršų. Apie linkėje Gukalova, vokiečiai buvo pakėlė ofensyvą, bet rusai uždavę jiems didelius smugius nustumė atgal. Prie upės Bystrica, apielin- kėje Bogaradcan, rusai smarkiai užatakavę vokie- čius paėmė daug nelaisvių. Apielinkėje Boruny ir Kre- vos į pietus nuo Smargonės (Vilniaus gubernijoje) ru- sų aeroplanai atakavo vo- kiekčius iš oro. Numetė daug bombų ant amunicijos san- dėlių, kur ištiko didelės eksplozijos.

VOKIEČIAI PAĖMĖ NE- LAISVĖN 3,000 RUSŲ.

Berlynas. Žinios pareina, kad Karitnica apielinkėje po smarkaus mušio vokie- čiai paėmė 3,000 rusų ir 41 oficerą nelaisvėn. Apart, to dar vokiečiams teko daug amunicijos ir karės įrankių. Karpatuose eina smarkus mušiai, kur vokiečiai sulai- ko rusų pirmynėigą. Visuose frontuose vokiečių ka- riumenė pasekmingai vei- kia.

ANGLAI VAROSI PIR- MYN.

Londonas. Somme apie- linkėje, kur anglių kariume- nė paėmė Thiepval, veiki- mas nesustoja. Anglai pa- mažu varosi pirmyn atim- dami iš vokiečių vis naujas pozicijas. Žinios pareina, kad laike paskutinių mušių anglai užėmė apielinkę va- dinamą Sehweben (?), kur sykiu paėmė ir 500 vokiečių nelaisvėn. Anglai pasilinko arčiau Courcelette. Kitose vietose teip-gi eina smarkus mušiai.

VOKIEČIŲ RAPORTAS.

Berlynas. Generališkas vokiečių karės štabas pa- duoda sekančius raportus: Somme apielinkėje anglių ir francuzų kariumenė ata- kavo musų pozicijas. Ata- kai ne visi jiems nusišė. Nekuriuos mės atmušėm su dideliais jiems nuostoliais. Apielinkėje Thiepval ir į rytus nuo Eaucourt eina smarkus mušiai be rezulta- tų. Anglai bandė atakuoti musų pozicijas prie Mour- val Bouchavesnes, bet turė-

jo pasitraukti atgal. Apie- linkėje Raucourt pasisekė priešui užimti dalį musų tranšėjų.

ITALŲ VEIKIMAS PRIE CIMONE.

Rymas. Italų kariumenė pakėlė ofensyvą prie kalno Monte Cimone, kurį nese- niai buvo užėmę austrai. Smarki italų artilerijos ug- nis privertė austrus trauk- tis atgal ir užleisti dalį to kalno. Austrai bandė daryti tenai tranšėjas, bet nesu- pėjo. Klonyje Vanot aust- rai smarkiai bombardavo italų pozicijas prie Monte Cauriel, bet nieko nelaimė- jo. Prie Cardevrole austrai keliais tarpais atakavo ita- lus, bet visuomet buvo at- mušti. Austrai norėjo pai- mti kalvas prie-Monte Sief, bet nepavyko.

RUSAI SUMUŠE TURKUS

Petrogradas. Rusų veiki- mas Kaukazo fronte atsinau- jino. Į pietryčius nuo Guimichany, rusai sumušė turkus, nes įsiveržė į jų po- zicijas. Prie Hamsden, Per- sijoje, kur buvo smarkus mu- šiai, kuriuos rusai laimėjo. Rusams teko daug ginklų ir transportas kupranuga- rių. Visi turkų telegrafai sutraukti.

VOKIEČIAI ATAKAVO RUSUS.

Petrogradas. Rytiniame fronte vokiečiai buvo prad- ję savo veikimą. Po bom- bardavimo nekuriuose vieto- se vokiečiai puolė į ataką. Smarkiausios atakai buvo prie ežero Koldyčev, kur vokie- čiai panešė didelius nuosto- lius. Geriausius savo karei- vius, kuriuos statė atakan, paguldė. Dvinsko fronte, rusai nušovė vieną vokiečių zeppeliną, kurs buvo pasi- kėlęs ties rusų pozicijomis. Kitose vietose nieko svar- baus nėra, apart mažų pat- rolių susirėmimų.

VOKIEČIAI ATMUŠĖ RU- SŲ ATAKUS.

Berlynas. Vokiečių ar- mija, visur pasekmingai veikia. Visi rusų atakai ko- kius tik darė rytiniame fronte buvo atmušti. Galin- cijoj, prie Majanovem rusai panešė didelius nuostolius. Vienas rusų aeroplanas, ku- rias iš oro bandė atakuoti vokiečius, tapo nušautas. Kitoje vietoje orinis mušis rusams teip-gi nepavyko. Prie Liudova rusai darė iš- tisas eiles atakų, bet visi bu- vo atmušti su dideliais ru- sams nuostoliais.

NESULAUŽOMOS RUSŲ- RUMUNŲ LINIJOS.

Bukareštas. Prie Dobru- dzy, kur eina smarkus mu- šiai, teutonai kiek galėdami stengiasi sulaužyti rusų- rumunų linijas. Pradžioje mu- šių bulgarų armija nežiūrė- dama ant milžiniškų nuos- tolių gulė ant priešų pozicijų Geriausias savo spēkas pak-

lojo. Paskui bandė vokiečiai, kuriems irgi teko panešti nuostoliai nemažesni už bul- garų. Ant galo buvo panau- dota turkų armija, kurią tik ką atgabenta iš Turki- jos, bet ir tą ruso-rumunų artilerija nuskynė. Apielin- kiniai plotai nuklota tuku- tanciais lavonų.

SERBAI OFENSIVYVE.

Londonas. Macedonijos fronte, kur serbų kariume- nė veikia prieš vokiečius, kaip praneša vyriausis ka- rės štabas, serbai pakėlė didelę ofensyvą toliau nuo Kaimahcalen, smarkiai bombarduoja Starkovgrob. Starkovgrob yra svarbi po- zicija ir kelias vedantis nuo Florinos į Manastyrį. Ant to kelio vokiečiai turi pa- dirbė 11 mylių ilgumo 16 tranšėjų. Serbai kiek galė- dami stengiasi įsiveržti į tas tranšėjas.

RUMUNŲ VEIKIMAS TRANSYLVANIJOS.

Londonas. Apielinkėje Ca- liman ir Gurghim, Transyl- vanijoje, rumunų armija ei- na pirmyn. Į pietus nuo Her- manštado eina smarkus mušiai. Klonyje Jiu, rumu- nų armija atakavo priešų pozicijas, kur paėmė 100 au- strų nelaisvėn, 2 oficerus ir 2 kulkasvaidžius. Sma- rkus mušiai buvo prie Wul- kan ir Surduk, kur austrų kariumenė panešė didelius nuostolius.

VOKIEČIAI APLEIDZIA VAKARINĮ FRONTĄ.

Petrogradas. Hindenbur- gas, vyriausias vokiečių ar- mijos vakarinio ir rytinio fronto vadas, padavė kaize- riui planus, kad vokiečių kariumenė iš vakarinio fron- to būtų pasiųsta į rytinį, kad sulaukyti rusų ofensy- vą. Sulyg Hindenburgo pla- nų, vakariniame fronte, Francuzijoje, palikti kariu- menės tik atsigynimo linijo- se Reino apielinkėje, o visu smarkumu gulti ant rusų, kad tuomi suteikti pagelbą Bulgarijai ir Austrijai ir kiek galint gelbėti Turkiją.

ANGLŲ LAIMĖJIMAI PRIE SOMME.

Londonas. Somme apie- linkėje anglių armija nenus- toja veikti. Paėmė naujas vokiečių pozicijas į šiaurę nuo Flers, kur paėjo pir- myn 2,000 jardų. Tuose mu- šiuose, kur anglai eina pir- myn, anglai paėmė daug vokiečių nelaisvėn. Skait- lynė paduota, kad laike pas- tarųjų mušių anglai paėmė apie 10,000. Toliausi mušiai į šiaurę nuo Thiepval tęsia- si toliau.

BULGARŲ FRONTAS

Sofia. Vyriausis bulgarų karės štabas praneša, kad visų frontu bulgarų kariu- menė turi pasisekimus. Apie linkėje Planina, Stara ir Nerecke serbų kariumenė toliau išmesta iš pozicijų ir tas pozicijas užėmė bulga- rai.

Teip-gi bulgarai užėmė serbų apkasus prie Išičevo. Apielinkėje Sejkowgrob bulgarai užatakavę priešą paėmė daug kariškos me- degos ir dvi kanuoles. Klo- nyje Moglinicy abiejų pu- sių artilerija smarkiai vei- kia. Kitose vietose nieko svarbaus nėra.

RUMUNŲ RAPORTAS

Bukareštas. Karės mini- sterija paduoda sekančias žinias: Mušiai Transylva- nijoje yra dideli, o ypač į šiaurę vakarius nuo Bodar ir į šiaurę nuo Steno. Priešas turėjo pasitraukti, palikda- mas mums 2 oficerus ir 200 kareivius. Į pietus nuo Her- manštado eina smarkus artilerijų veikimas. Pieti- niame fronte musų artilie- rija nuskandino priešų lai- vą ant Dunojaus, netoli nuo Pepsina. Dobrudzy apielin- kėje veikimas mažas.

AUSTRAI ATSIĖMĖ MON- TE CIMONE.

Rymas. Austrų kariume- nė laimėjo mušius ant kal- vos prie Monte Cimone, kur pirmiaus italai veltui su- naikino savo minas. Ant tos kalvos dabar eina sma- rkus artilerijos šaudymai. Sugana klonyje, kur aust- rai bandė atakuoti italų po- zicijas, buvo atmušti. Ant Condevole augstumos ita- lai šturmu paėmė austrų svarbias pozicijas Monte Sief, teipgi ir kitose vieto- se italai austrams uždavė nemažus smugius.

AUSTRAI ATSIĖMĖ SA- VO POZICIJAS.

Vienna. Į šiaurę nuo Karlibaba, kur rusai buvo pakėlė ofensyvą, austrai juos sulaukė. Prie Liudova po smarkaus mušio rusai turėjo pasitraukti atgal at- duodami pirmiaus užimtas pozicijas. Tarpe Zbaroven ir Seretos po kelių dienų smarkaus bombardavimo rusai buvo įsiveržę į austrų pozicijas, bet austrai kont- ratakui išvarė. Toje vietoje austrai atsiėmė keliatą pra- rastų apkasų.

Vėliausios Žinios.

Teutonai apsupo rumu- nus. Nedidelė rumunų ar- mija, kuri prieš porą dienų buvo įsiveržusi Bulgarijos teritorijon, Mackensono ta- po apsupta prie Danube. Daug rumunų žuvo. 1000 teutonų nelaisvėn.

Socialistai vėl atsimetė. Chicagos lietuviai socialis- tai vėl atsimetė nuo tauti- ninkų ir katalikų. Rinks au- kas skyrium. Kaltina tau- tininkus su katalikais, už nenuolaidumą.

Serbai laimėjo mušį. Mu-

šis, kurs tęsėsi kelias die- nas Mizza kalnuose, pasi- baigė. Serbai paėmė Migza augstumas, perėjo upę Te- herne ir paėmė 7 miestus. Sakoma, kad Serbijos teri- torija bus tuojaus išvalyta nuo teutonų ir jos talkinin- ky.

Besirengiant prie "Lietu- vių Dienos".

Malonu ir smagu darosi tēmyjant, kad daug lietuvių kolonijū juda, kruta, ir vi- somis spēkomis rengiasi prie "Lietuvių Dienos". Gir- disi, kad šen, ten, dygsta nauji komitetai, organizuo- ja burius aukų rinkėjų, žod- ziu, visur atjauciama tos dienos svarbumas. Pastaruo- ju laiku gauname dar links- mesnes naujienas, butent, kad ir musų broliai sociali- stai stoja į bendrą darbą prie rinkimo aukų. Kiek te- ko girdėti tai visose dides- nės kolonijose ir socialis- tai, eina išvien su katalikais ir tautininkais (girdėjome, kad ir Clevelando sociali- stai teipgi prisideda prie vie- tinio komiteto).

Išmuš mums svarbi valanda. Mės, lietuviai, pasirodysime pri- brendusiais, nes dėlto, kad gynimui nuo bado savų bro- lių tėvynėje, metę partiją, barnius, šoksime prie aukų rinkimo. Kitaip ir nepriva- lėtų buti, nes kiekvienas ži- nome, kad ne dešimtis to- kių dienų turėsime, kuriose galėtume viešai iškiliau- kas. Jau ta diena netoli. Tu- rėtume buti prisirengę ir sulaukę jos, it kokin atakan pulti, kad tik kuodaugiau- siai laimėjus. Nelaimė tik kad beveik visur girdisi stoka atsakančio skaitliaus aukų rinkėjų. Daugelis mu- sų brolių atsisako nuo pa- tarnavimo savo broliams, kurie alksta, buk neturi lai- ko, ar negali išlikti iš dar- bo. Ne. Zmogus dirbdamas su pasišventimu, visados ras laiką nors butų ir kuola- biausiai užsiėmęs. Bet jei- gu jau kuriuos ištikrųjų nėra galima išlikti nuo dar- bo, tai lai "Lietuvių Dieno- je" savo dirbtuvėje pasis- tengia parinkti aukų. Nėra gal tokios dirbtuvės, kurio- se nedirbtų lietuviai. Tiems reikėtų iš anksto gauti lei- dimą nuo boso, kad pavely- tų toje dienoje parinkti au- kų. Gavus leidimą tuoju kreiptis prie vietos komite- to, kad suteiktų dėžucių ir atsakančių skaičių ženklelių. Tokiu budu ir dirbdamas galėtų atnešti nemažą nau- dą, nes nekuriuose dirbtuvė- se dirba po kelis šimtus, o net tukstantis darbininkų. Yra lietuvių ir labai atjau- čiančių tos dienos svarbu- mą. Prie tokių reikia pri- skaityti Clevelando biznie- rius p. R. Zitkevičių ir Pa- lionį, kurie pagarsino, kad kuris iš rinkėjų toje dieno- je surinks daugiausiai au- kų, tai dovany gaus puikų svederį 8 dol. vertės. Tokį pavyzdį turėtų pasekti ir kiti lietuviai biznieriiai (ži- rek vietinės žinios), nes tokiu budu galima būtų pa- traukti didesnį skaičių au- kų rinkėjų. Clevelandie- čiams-gi dabar puiki proga susispiesti kuodaugiausiai į aukų rinkėjus ir "Lietuvių

Dienoje" eiti lenktynių, nes ta dovana bus atmintina, kad už pasidarbavimą karės nukentėjusiu nauda, gavo ant žiemos šiltą svederį.

Vienok, žvelgiant kiton pusėn, mes turime pasakyti, kad čia kiekvieno lietuviu turi būti pareiga darbuotis visomis įiegomis. Atėjus "Lietuvių Dienai", tegul lietuvių gyvenimai pasilieka tą dieną tušti, be namiškių, tegul kas gyvas eina į darbą. Atminkime, kad mes dirbame kasdien savo ločnams reikalams, bet vieną dieną visoje savo gyvenimo istorijoje padirbti tėvynės reikalams, tai butinas reikalas.

Iš Svietur

AUSTRIJOJ BUS IVES- TOS MAISTO KORTOS

Vienna. Austrija budama po Vokietijos priežiūrą ir elgdamosi taip, kaip Vokietija nori, mano įvesti tam tikras kortas, su kuriomis gyventojai galės gauti maisto, nes stoka maisto Austrijoj jau apsiėmė. Yra sumanyta sudaryti tam tikrą komisiją, kuri kontroliuos maisto davimą, sulętytų kortų. Tokiu būdu Austrija mano sutaupyti maisto toliausiam laikui, nes turbut permato, kad badas jau netoli.

NAUJOS RUSIJOS GA- NYKLOS.

Petrogradas. Šiaurinėje Rusijoj randasi dideli neapgyventi žemės plotai — tundra ir tundra. Toje tundraje apart kur nekur nusikurdusiu krumų, niekas daugiau neauga tik samanų. Neseniai padaryta bandymas sėti žolę. Tapo išaškėta samanų, o jų vietoje pasėta žolė. Pasekmės buvo puikios. Dabar eina gandas, kad Rusijoj tveriasi sindikatas apdirbimui ten žemės ir auginimui gyvulių, ypač raguočių.

KANCLERIO KALBA VOKIETIJOS PAR- LAMENTE.

Berlynas. Valstybės parlamente vokiečių kancleris Bettman Hollweg laikė ilgą prkalbą. Savo kalboje jis apibėgo visą šiandieninę karę. Ant galo apreiškė, kad Vokietija turi dar daug įiegių ir kad nevisus militariškus išradimus pavartojo prieš talkininkus. Nors vokiečiai yra mušami visuose frontuose, bet turime laikytis iki paskutinio, kol pasieksime savo troškimus. Kol namas dega — nėra laiko apie ką kitą galvoti — sakė kancleris. Taigi apie tai ką peranksti dar kalbėti.

TREČIAS VOKIEČIŲ SUB- MARINAS GATAVAS.

Londonas. Vokiečiai turi padirbę trečią submariną, kuris tuojau bus paleistas ant jurių. To submarino var das yra "Kaiser" ir yra didesnis už "Deutschland". Apie submariną "Bremen" eina visokios paskalos. Anglijoj skelbiama, kad jis yra sugautas ir nuvilktas į vieną anglų prieplauką, kur visos prekės išimtos ir konfiskuotos. Amerikoje teipgi jo laukiama. Sako, kad New Londone, Conn. gauta

žinia, kad "Bremen" netoli Amerikos pakraščiu ir kad pasirodys New Londone, Conn. uoste.

ZEPPELINAI BOMBAR- DAVO BUKAREŠTĄ.

Bukareštas. Vokiečiai negalėdami įiekti talkininkų stengiasi už savo nuostolius zeppelinais bombarduoti visai nekaltus miestus. Neseniai vokiečių zeppelinai buvo aplankę Bukareštą, Rumunijos sostinę, kur numetė daug bombų, užmušdami 60 ypatų. Daug sužeidė. Tarpe užmuštų ir sužeistų daugiausiai moteris ir vaikai. Labai stebėtina, kad vokiečių zeppelinai atlanke nekaltus miestus, meta daugiausiai bombas ant labdaringųjų įstaigų.

ZEPPELINAI BOMBAR- DAVO LONDONĄ.

Londonas. Valdiškai paskelbta, kad šiomis dienomis vokiečių zeppelinai buvo atsilankę į Londono priemiestį, kur numesdami daug bombų užmušė 39 ypatas ir 29 sužeidė. Kitokių nuostolių nepadaryta, kadangi nespėjo nuskristi ant Londono vidurmiesto. Zeppelinai buvo greitai nuvyti. Apart Londono, zeppelinai buvo atlanke ir kitus Anglijos miestus, kur nuostolių nepadaryta.

VOKIEČIŲ ŽIAURUMAS.

Ottava, Ont. Negirdėtas ir bausis vokiečių žiaurumas vakariniame fronte. Įvairiais budais vokiečiai oficialiai stengiasi savus kareivius priversti prie išlaikymo prieš smarkią ugnį, kokią francuzai ir anglai pila į vokiečių tranšėjas. Anglai pasakoja, kad užėmę vokiečių apkasus, randa vokiečių kareivius su lenčiugais pririštus prie kanuolių, žinoma, kad nepabėgtų ir vis šaudytų į priešą. Prieštieji kareiviai baisiai kenčia, nes yra daug sunkiai sužeistų, kurie jokios pagalbos neturi.

RUDUO SULAIKYS VEI- KIMĄ BALKANUOSE.

Londonas. Yra tvirtinama, kad rudenį atėjus, Balkanuose veikimas turės apstototi, nes ilgas ir lietingas ruduo visus frontus pavers į neišbrendamas balas, todėl perkėlimas iš vietos į vietą kariumenės ir sunkiosios artilerijos bus negalimas. Karės žinovai sako, kad prieš pavasarį kaip Macedonijos teip ir Dobrudzijos fronte rezultatų nebus matyti.

VOKIETIJOS SOCIALIS- TAI UŽ KARĘ.

Londonas. Vokietijos socialistai laikytoje savo konferencijoje 251 balsais prieš 5 balsus, užgėrė rezoliuciją, kurioje yra reikalaujama vokiečių socialistų, kad dartinė karę tęstusi iki tol, kol priešas nebus nuveiktas. Teipgi buvo išreikšta išlygos vokiečių socialistų, kad įvykus taikai, talkininkai negalėtų užgrėbti Vokietijos žemės, kad Vokietijos nesuvaržytų ekonomiškai ir t.t.

FRANCUZIJA UŽSITRAU- KĖ NAUJĄ PASKOLĄ.

Paryžius. Francuzijos finansų ministerija užgėrė

naują projektą, kad pasiskolinti 8,888,000,000 frankų arba vieną milijardą 767 milijonus frankų, padengimui karės išlaidų. Socialistų partija balsavo už naują paskolą išskyrus tris: Blane, Raffin-Dugensa ir Brizona, kurie yra priešingi tam projektui. Francuzijos socialistai išsireiškė, kad jie kiek galėdami stengsis padėti Francuzijai, kad atsiėmus Alzaciją ir Lotaringiją, kurias vokiečiai ikišiol valdo.

SUMAZINS VALDININ- KŲ ALGAS.

Berlynas. Oficiališkai valdžios paskelbta, kad su 1 d. Lapkričio mėnesio šių metų bus sumažintos Vokietijos valdininkų algos, nežiūrint ant didelio brangumo, kokis dabar yra Vokietijoje. Alga karės ministerio bus sumažinta ant 100 markių mėnesiui, o kitų valdininkų ant 60 markių mėnesiui. Teipgi bus sumažintos algos oficerams ir kitiems žemesniems valdininkams. Tokiu būdu Vokietija mano sutaupyti daug pinigų karės reikalams.

RIAUSĖS GREKŲ BAZ- NYCIOJE.

Paryžius. Grekų bažnyčioje prie Rue Georges Bizet, laike pamaldų kilo riausė, kurias sukėlė grekų studentai dėlto, kad buvo laikomos pamaldos už Grekijos karalių Konstantiną. Studentai su maldininkais susikūmščiavo, paskui išėję ant gatvių pradėjo sakyti prkalbas, kuriose gyrė Francuziją ir Grekiją. Policija nė vieno iš studentų neareštavo.

IŠ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ

NEW YORK'O DARBI- NINKAI VIS DAR RENGIASI STRAI- KAN.

New York, N. Y. Darbininkų unijos, negalėdamos iššaukti generališko straiko New York'e, sumanė susaukti antrą didelę konvenciją, kurį atsibūs Bethoveno saleje. 115,000 darbininkų reprezentantų balsavo, kad straikas būtų atidėtas ant toliau. Policijos komisarius Wood, kuris tėmyja straiko bėgi, sako, kad daugiausiai 150 žymių mechanikų, kurie buvo metę darbą, sugrįžo prie darbo. Visur mat reikia vienybės.

BESUKUODAMAS ASI- LĄ RADO DEIMEN- TĄ.

Springfield, Ill. Tulas L. Grabner, besukuodamas savo asilą užčiuopė po skura kokį tai kieta daiktėlį. Pradėjo žiūrėti ir pažino, kad kada tai toje vietoje buvo žaizda. Praprastės skura rado šmotelį deimonto, kuris buvo įaugęs į asilo mėsa. Žinoma, kad Grabner nematė nudžiugo. Kokiu būdu tas šmotelis deimonto papuolė po asilo skura, radėjas nežino.

ROOSEVELTAS SU PRAKALBOMIS.

New York, N. Y. Teodor Roosevelt, šiomis dienomis

išvaziavo į Battle Creek, Mich., kur pasakys agitacinę prkalbą. Republikonai ir progresistai iškilmingai rengiasi jį priimti. Iš čia grįž vėl į New Yorką. Paskui žada vaziuoti į vakarines valstijas, kur sakys prkalbas. Sustos Chicago, Ill. Indianapolis. Kansas City, Denver ir San Francisco.

ZUVO DAUG VILLISTŲ. Chihuahua. Kariumenė

generolo Carranzas, turėjo krivinus susirėmimus su villistais prie Chihuahua-chic. Sulyg žinių, tame mušyje žuvo daugiau kaip 100 villistų ir apie tiek pateko į nelaisvę kartu su vadu Bandelio Urne. Carranza savo kariumenės nuostolių nepaduoda. Urne villistų vadas buvo pirma ranka plėšiko Villos. Jis labai bariškai elgdavosi su patekusiais jam nelaisvėn Carranzas kareiviais. Sumušė Villos plėšikų gauja bėga, kuriuos Carranzistai vejasi.

SKANDALAS.

New Yorko dienraštis "Times" patalpino Austrijos Vice-konsulio Rozwadowskio laisną, rašytą Austrijos konsuliui Washington'e, kuriuom atidengiamas skandalas. Austrijos konsulis yra užmokėjęs \$700 W. Mazurui, leidėjui lenkų dienraščio "Telegram Codzenny", kurs visomis įiegomis varė tarpe savo skaitytojų politiką austro-vokišką. Su žinia Mazuro, Austrijos konsulis mobilizavo burius lenkų—liuosnorių, išdavinę rusiškus pasportus ir sumobilizuotus burius siuntė neva Rusijon kariauti už Lenkijos tiesas prieš austrus ir vokiečius, kuomet austrai tuos burius paimdavo ir grusdavo į savo tranšėjas, o "T. C." skelbė, kad Austrija pati tveria burius lenkų—liuosnorių, kaip lenkų kariumenės skyrius, kad kariautų už Lenkijos išliuosavimą. Lenkų spauda Mazurą vadina Iskarijotu.

NAUJAS ĮSTATYMAS

Washington, D. C. Šiomis dienomis įvyks naujas įstatymas, kuriu bus uždraudžiama vienam žmogui būti prezidentu dviejų ar daugiau bankų, jeigu skaičius depazitų perviršys 5,000,000 dolerių. Negalima teip pat prezidentu būti keliose bankinėse bendrovėse, bei trustuose, jeigu jų pelnas siekia virš 5,000,000 dolerių. Jeigu prezidentas bus bankos, tai negalės prezidentu būti trusto.

MEXIKONAI PERĖJO RUBEŽIŲ SUV. VAL.

Washington, D. C. Generalas Funston praneša, kad apielinkėje Ysletta, Texas, pulkas apsiginklavusių plėšikų — mexikonų perėjo per Rio Grande upę ir įsiveržė į Suv. Valstijų teritoriją. Tas plėšikų pulkas priklauso pulkauninkui Revel'ui, oficerui Carranzas kariumenės, kurs neseniai buvo pagarsinęs, kad mexikonai neklidys daugiau Suv. Valstijų.

AMERIKA GALĖS SIŲ- TI TABAKĄ ANGLI- JON.

Washington, D. C. Skinner, generališkas konsulis Suv. Valst., Londone, pranešė,

kad Anglijos valdžia nutarė leisti Amerikos firmoms įvežti tiek tabako, kiek bus paprastų laiku įvežama. Amerikos tabako augintojai nudžiugo išgirdę tokį pranešimą, nes dabar galės padaryti didelę tabako exportaciją Anglijon. Kuomet Anglija uždraudė tabako įvežimą, Amerikos tabako augintojai buvo labai nusiminę.

BIO TALKININKŲ UŽ PUOLIMO.

Newport News, Va. Dvylika Suv. Valst. karės laivų lydė du vokiečių laivus "Kronprinz Wilhelm" ir "Prince Eitel Frederick", kurie bus pervežti iš Norfolk į Philadelphia. Vienas iš jų plauks sava įeiga, o kitą turės traukti Suv. Val. laivai. Kadangi kelionė yra ilga, tai Suvienytų Valstijų valdžia bijo, kad neužkluptų talkininkų laivai, kurie tautai sukasi pakrantėse Suv. Valst.

INDIJONŲ SKAITLIUS SUV. VALST. DIDI- NASI.

Washington, D. C. Cato Sells, Suv. Valst., komisorius, kurs rupinasi indijonų reikalais, tik ką pagrįžęs iš kelionės tvirtina, kad indijonų skaitlius Suv. Valst. kasdien auga. Šiuo laiku Suv. Valst. indijonų yra apie 350,000. Jų kolonijos randasi 24 valstijose. Indijonų turtas siekia 900 milijonų dolerių. Jiems priklauso apie 60,000,000 akrų žemės.

NESUTIKIMAI KOMISI- JŲ SUV. VALST. SU MEXIKOS.

New London, Conn. Taiškos komisijos Suv. Valst. su Mexikos nesutinka tarpe savęs Mexikos taikos komisoriai, pareikalavo, kad Suv. Valst. visai atšauktų savo kariumenę iš Mexikos. Komisija sako, kad jeigu Suv. Valst. neatšauks savo kariumenės iš Mexikos, tai Mexika nesutiks ant jokių Suv. Valst. išlygų. Suv. Valst. komisija pranešė, kad Suv. Valst. kariumenė Mexikoje bus iki tol, kol Mexikos valdžia neužtikrins amerikonų gyvenančių Mexikos parubėžyje, kad bus niekeno nekludomi. Nesutikimai gali būti priversti prie neigintų rezultatų.

SUBMARINAS "BRE- MEN" SUGAUTAS.

Philadelphia, Pa. Vietinio universiteto profesorius, kuris yra tik ką sugrįžęs iš Anglijos, tikrina, kad Vokietijos submarinas "Bremen", kurio ilgai laukta atplaukiant į Suvienytas Valstijas, yra anglų sugautas ir nugabentas į Falmouth uostą, kur yra apkaltas ir pririštas lenčiugais, kad uoste nepasinerėtų ir nepabėgtų. Visas prekes, kokias tik rado ant "Bremen", anglų valdžia konfiskavo.

APIPLĖSĖ TRUKĮ.

Detroit, Mich. Ekspresinis trukas New York, E. Chicago, bėgantis linija Michigan Central į Detroit naktį buvo sulaikytas plėšikų. Sumušę konduktorių ir kitus darbininkus išmetė laukan ir nukabinę lokomotivą nuo pasazierinių vagonų, o

pasiėmę krasos vagoną atvaziavo į Detroit priemiestį, kur pasigriebė pačią nuėjo savais keliais. Pasazierių neklidė, o ir patys pasazieriai nežinojo priežasties trukio sustojimo.

SUV. VALST. DIRBA ZEPPELINUS.

Washington, D. C. Šiomis dienomis Suv. Valstijų valdžia paskelbė, kad greitai laiku pradės dirbti naujus orlaivius, panašius Vokietijos zeppelinams. Tie orlaivai turės ilgio 500 pėdų ir lėšuos pusę milijono dolerių vienas. Valdžia tvirtina, kad zeppelinai yra didelė pagalba kariuončiai šaliai jurių mušiuose ir kaip faktą ima mušį anglų laivyną su vokiečių laivynu, Jutlandijos pakrantėse, kur vokiečių zeppelinai atsižymėjo.

IVAIROS ŽINIOS

New York, N. Y. Suv. garsaus politikieriaus, ex-prezidento Roosevelt Archibald, tapo sulaikytas gatvėje miestelio Mineola, kurio teismas Archibaldą nubaudė 25 dol. už pergertą vazinėjamą automobilium.

New York, N. Y. G. W. Goethals, buvęs gubernatorium Panamos kanalo apyrbio, sugrįžo į New Yorką tavoriniu laivu ir apreiškė reporteriams, kad jis savo vieton daugiau negrįž, nes tai per daug nuobodus darbas.

Winsted, Conn. Vietinio miestelio šunų gydytojas A. Quindan, kuomet ant rytojaus turėjo atsibuti balsavimui salionų panaikiniui, teip buvo užsintere savęs ir bijodamas, kad ne pamigtų, užsistatė eidamas gulti 11 skambinančių laikrodžių. Salionai perbal-suota ir Q. džiaugiasi tuomi; sako, kad tam gelbėjo jo laikrodžiai.

Lorain, Ohio. G. Deiner 34 metų amžiaus, pečkuris prie trukio ant New York Central geležinkelio, pasikorė ant vagono kampo. Saugudystės priežastis, nesutikimas su pačia.

New York, N. Y. Pasiėmę straikas darbininkų prie paminklų dirbimo. Straikininkai laimėjo 9 valandas dienos darbo ir 2,50 į dieną. Pirmiaus dirbo už tą pačią algą 10 valandų; už 9 valandas jiems siulyta 2,27 į dieną.

Utica, N. Y. Pieno pristatytojams pakėlus pieno prekę, minia vietinių gyventojų susirinko ant kryžkelio, kur susivaziuoja pieną vežanti ukininkai ir ten konfiskavo jų atvežamą pieną. 25,000 kvortų pieno išlieta ant žemės.

Lorain, Ohio Penki vyrai vaziuojanti automobilium, nemokėdami gerai suvaldyti mašiną, užvaziavo ant 75 pėdų augsto kranto, nuo kurio įpuolė į Black upę. 2 iš jų užsimušė, tris susižeidė.

Londonas, Anglija. Nė užilgo Anglija užbaigs lieti naujas milžiniško didumo kanuolės, kurių vamzdžis turės 18 colių platumo. Viena kulka tokios kanuolės svers 3,000 svarų ir iššauta priešą galės pasiekti už 26 mylių.

Londonas, Anglija. Kunigaikštis Jurgis, brolis Grekijos karaliaus Konstantino ikišiol gyvenantis Londone, šiomis dienomis tapo atšauktas į Atėnus.

New York, N. Y. Steponas Paranofoff, Bulgarijos ambasadorius Suvienytose Valstijose apskelbė, kad jisai netiki, kad Greki-ja su Bulgarija kariautų.

Vienna, Austrija. Austrų lakunas subombardavo francuzų submariną, kuris greitai laiku nuskendo. Igu-la išgelbėta ir paimta nelaisvėn.

Florencija, Italija. Italai ir amerikonai vietinio universiteto studentai, atsišaukė į visus kitų miestų universitetų studentus, kad protestuotų prieš Austriją už bombardavimą Venecijos.

Milwaukee, Wis. Valdiškai paskelbta, kad Wisconsin valstijos šaltis, kokis užstojo pastaruosiu laiku, padarė daug nuostolių. Vien rukomojo tabako sušalo už 100,000 dol.

Londonas, Anglija. Gatt heb von Jagov, Vokietijos ministeris užrubežinių reikalų žada tuojau rezignuoti nuo savo vietos dėl silpnos sveikatos.

Washington, D. C. Suv. Valstijų vyriausybė paskyrė 5 milijonus dolerių pravedimui naujų plentų ir pataisymui senų.

Londonas, Anglija. Rugpjūčio mėnesyje, šių metų, iš Anglijos į Ameriką atvežta briliantų už 1,654,869 dolerius.

New York, N. Y. Šimet New Yorko viešas mokyklas lanko 846,000 vaikų. 94,000 vaikų nėra į mokyklas, nes tėvai bijo vaikų paralyžiaus epidemijos.

Londonas, Anglija. Šiomis dienomis už vieno anglų oficerio ištekojo proanu-kė garsaus Suv. Valstijų prezidento Lincolno.

Detroit, Mich. James Caugens, milijonierius ir exvice-prezidentas Fordo automobilų fabriko, priėmė nominaciją ant miesto komisijonieriaus. Alga tame urėde yra metams \$5,000. John Gillespie, buvusias komisijonierius, rezignavo.

Pittsburgh, Pa. Lerog King'o šeimoje gimė vaikas, kurs ant galvos turėjo plaukus kaip suaugęs vyras. Burnoje-gi turi 8 dantis: 4 viršui ir 4 apačioje.

Londonas, Anglija. Susėta aibės įvairių suktybių Rusijos bankose. Daugeliui bankų grėsia pavojus. Paskirta 50 komisorių ištirti mui bankų stovio.

Londonas, Anglija. Kariuončios šalys žada popiežiui suteikti sprendžiamąjį balsą busiančiame taikos kongrese.

Rotterdamas, Holandija. Amerikonas Richard H. Hauseman iš New Yorko liko vokiečių paimtas nuo sutarpeduoto laivo "Bata-ver II", kurs plaukė iš Rotterdamo į Londoną. Jis turėjo pasportą išduotą vokiečių konsulio New Yorke.

Washington, D. C. Per pasidarbavimą Cacinetti, generališkojo komisoriaus emigrantų biuro, tapo paleisti du anglų oficerai Arthur S. Hughes ir Hugh Levick, kurie buvo emigrantų biuro sulaikyti ant salos Ellis Island.

Lietuvos stovis didžiosios ka- rės laiku.

(Iš "Vilniaus Aidas")

(Tąsa)
maža dirbtuvėle mūlo, sal-
dinių, korpalių arba bai-
giami atskiri pramonės dar-
bai (pav. odos). Net amat-
ninkai, kaip antai, siuvėjai,
kurpiai, kalviai ir tie silp-
nai rodo savo gyvybę, stig-
dami medegos ir net savo
paprastųjų įrankių.

Prekėjams taip pat nėra
progos išplėsti savo darbus,
atbulai prekyba visur trau-
kiasi ir mažinasi, nes senos-
ios prekybos baigiasi, nauji
gi negaunami; Prūsų siena
del jų dar uždaryta. Buvu-
sios po miestelių vartotojų
draugijos turi del to ir gi
smilkti, ypač ir joms did-
žiai nuo karės nukentėjus.
Teip iš "Zagrės" centro Ma-
riampolėje išveža ukiu ma-
šinų už 36 tukst. rublių, per
visus gi savo 5 skyrius viso
labo nuostolių "Zagrė" skai-
to 80—90 tukst. rub. Dešim-
timis tukstančių jei ne šim-
tais, skaito teip pat nuosto-
lius Šiaulių kooperacijos
bendrovė "Progresas", Kau-
no Ukio draugijos Sindika-
tas, Latvių Ekonomiškoji
Bendryba. Per du kartu
net nukentėjo Joniško, Lei-
palingio, Pašvitinio draugi-
jos, turėjusios po kelias de-
šimtis tukstančių apyvart-
os; Užvenčio vart. sankro-
va su savo 35 tukst. rub.
apyvarta, Trakų ir kitos
paliovė veikusios.

Nežiurint smugių ir nuo-
stolių didžiama kooperaci-
jos draugijų stengiasi užsi-
laikyti ir nepertraukti savo
veikimo, kitos gi naujai ka-
binasi, teip, Joniško, Paš-
vitinio dr-jos, Spalio mėnesį
dar turėjo iki 1000 rub. apy-
vartos kas mėnuo; Šiauliuose
naujai susitvėrė koopera-
cijos pamatai 3 moterių
"darbiečių" krautuvėlės su
kepykla, naujai steigama
vart. dr-ja Kelmėje ir tt.
Vartotojų draugijos šiuo
komercijos iširimu metu at-
lieka svarbų darbą, apru-
pindamos žmones reikalin-
giais produktais, kur galima
nustatydamos kainas; del-
to skaitosi su jomis ir ad-
ministracija ir per jų tar-
pininkavimą kartais sutei-
kia prekių žmoniems, aplen-
kdama šiaip sankrovinin-
kus. (Pav. Vieksniuose vart.
draugijai žadėta už 8 tukst.
rub. prekių, kurių ji jau nuo
savęs galės paskirstyti šiaip
sankrovininkams už 1—2
nuoš. komiso).

Nupieštas augščiau ište-
rijimo vaizdas nebus dar
pilnas, jei nepaminėsime
nors paviršium kitų karės
nuostolių, surištų su kariu-
menės žygiavimu, kurių ypa-
tingai prityrę valstiečiai ir
maž-daug vienodai visais
krašto pašalais, nežiurint
buvo ar ne ten karės fron-
tas. Teip dėlei įvairių rek-
vizicijų pas žmones visai
mažai liko gyvulių, (ypatin-
gai arklių, kiaulių, ir pauk-
štienos), pašaro ir javų, ir
nė vienas ukis dėl to lieka
iš pamatų išgrautas, pats gi
savininkas neretai nustoja
duonos kėsinio.

Zaslių, Trakų, Liubavo ir
kitose apylinkėse gyvulių
beveik visai nelieka, apie
širvintus po 1 karvę, apie
Simną, Punkską vos viena
trečdalis, kiaulių visai ne-
matyti, Boguslaviškyje išli-

ke — 1 penktadalis, Joni-
škyje (Šiaulių ap.) 20 nuoš.,
daugiau kiek galvijų (60
nuoš.). Kelmės pusėje pas
kai kuriuos dvarininkus vie-
toje 80—100 galvijų palikta
2—4, vietoje 20—30 arklių
— 4—5. Iš Leipalingio mies-
telio 1914 m. rudenį rusai
išvežė 200 arklių, palikę tik
2. Sulyginimai daugiau kiek
gyvulių maišosi Zemaičiuo-
se, Panev. apskrityje, Su-
valkijos pasieniu ir Pane-
muniu toliau nuo Kauno.
Pašaro, kaip tai dobilių,
šieno, avių, ir net šiaudų
žmonės, ypač arčiau buvu-
siųjų pozicijų, pasigenda vi-
sai. Kitur, teip Telsiškioje,
šiaudų truksta ir dėl neuž-
derėjimo. Žmonės dėl to
verčiami (kaip kur ir admi-
nistracijos įsakymu) pak-
ratoms kloties eglių šako-
mis, durpių (torfo).

Bendrai svarstant ukini-
kų nuostolius, kiek jie gali-
ma nuspėti iš surinktųjų ži-
nių, jie galima paskirstyti
teip: ten, buvo frontas,
visi ukininkai, vidutiniškai
imant, gali turėti jų po 5-7
tukst. rub., kitur gi nuo 800
2 tukst. rub., žiurint koks
ukio kultūros stovis.

Pats maisto klausimas so-
džiuje tuo tarpu, apskritai
kalbant, dar nėra labai o-
pus, išskyrus labiau nute-
riotųjų vietų, kur už mė-
nesio, kito gali pristigti ir
duonos, nekalbant jau apie
kitus produktus. Tos vietos
tai — Padubisiai, Pavenciai,
Šatekšnos, Jeros paupiai,
Pašventojis apie Taujėnus,
Kavarską, Vydiškį, Kurk-
lius, Leliunus, toliau apie
Boguslaviškį, Rumsiškį ir
didžioje dalyje Vilniaus
gub., kur ir paprastąjį lai-
ką žmonės stings duonos,
apie Kalvariją, Liubavą,
Marijampolės apylinkėse
ties Igliauka, Meteliuose,
Leipalingyje ir tt.

Kaikuriose vietose maisto
klausimas pasunkėjo dėl
atsitūto naujų gyventojų
nuo fronto linijos, pav. Kai-
šiadoryse, Lapkričio mėne-
si laukama buvo apie 13
tukst. tokių gyventojų, ku-
rie turėjo būti išdalyti pa-
rapijomis po 500 žmonių.

Šių metų javų derlius Lie-
tuvoje galima sakyti buvo
pakenčiamas, nors vietomis,
kaip Suvalkų ir Vilniaus
gub., dėl sausumo silpnai
užderejo vasarojus, apie Tel-
šius gi dėl pavasario šalčių
išsalo rugiai ir jų derlius
buvo vidutinis, tik Joniškė-
je ir Panevėžio apskriti-
tyje buvo augščiau už vidu-
tiniškąjį. Vasarojus užde-
rėjo geriau Kauno gub.,
kur jis davė nuo 3—10 gru-
do, Suvalkų gi ir Vilniaus
gub. jis išdžiuvo. Bulvių už-
derėjimas buvo visur nepa-
prastai geras.

Tuo javų derlium tečiau
žmonės nevisur galėjo pasi-
naudoti. Karės žygiai išsi-
plėtė Lietuvoje kaip tik javų
valymo metu. Bežgyduoda-
mos kariumenės, ypač raiti-
ninkų ir abazų dalys, daug
išmynė ir nuplovė javų pa-
šarui, kitur iškraikė suvež-
tąjį derlių, statydami ant jo
arklius. Be to, rusų besit-
raukiančios kariumenės iš-
leista buvo įsakymai nai-

kinti javai ir buvo sudaryti
tam tikslui sargybinių bu-
riai. Arčiau pozicijų ypač
nukentėjo dobilai, pievos,
avizos, miežiai, neretai gi
ir rugiai, kurie buvo kloja-
mi arkliams ar sunėdami ap-
kasuosna. Pav. kai kurie
Skapiškio apylinkės gyven-
tojai (Kundrenėliai, Bajorai)
vietoje 60—80 vežimų
iš lauko parsivežė 3—6 ve-
žimus javų, Daukšių apyl.
(Suv. g.) vasarojus palikę
1/2 dalis, Trakų gi dar ma-
žiau.

Rusų sistematisko nai- kinimo pėdsakai.

Sistematisko naikinimo
pėdsakai palikę apylinkėse
Gruzdžių, Kuršėnų, Skapiš-
kio, Ukmergės, Taujėnų,
Vydiškio, Kavarsko, Kurk-
lių, Anykščių, Leliunų, Ske-
monių, Debeikių. Suvalkų
gi gub. — apie Punkską, už
Kalvarijos, Igliauką, Kros-
ną, Leipalingį ir kitur, bet
daug kur nespėta sunaikinti.
Pats naikinimo darbas
buvo atliekama įvairiais bu-
dais: deginama javai lau-
kuose, merkiama vandenin,
neprinokę javai mindžioja-
ma, pjaunama, kitur gi iš-
kulus išvežama.

Daug javų niekais nuėjo
ir dėl žmonių evakuacijos,
padarytos pačiu darbyne-
tės laiku. Kitur, kaip pav.
Suvalkijos rytų pusėje nuo
Ilguvos, Gaisrių, Kelmynių,
Igliškelių ir toliau, kur gy-
ventojai iki vieno buvo ru-
ši išvaryti, vokiečių suor-
ganizuota buvo laukų valy-
mas, bet pastatius neprity-
rusius miestiečius darbinin-
kus, jo pasekmės buvo ne
labai vykusios. Iš bendrų
kapų paskui besidalinant
tuos javus, ukininkui nuo 1
karčio (3 pudų) sėjo teko ne
daugiau, kaip po 2—2 1/2 ka-
pos (kapa 60 pėdų), kuomet
ir iš silpnoko derliaus gau-
nama budavo po 2—5 ka-
pas. Nenuostabu tad, kad
neteriotųjų vietų žmonės
visai pamosai sau maista;
pav. Trakų apylinkėje var-
tojama duona, padaryta iš
bulvių, grikių ir miežių.

Maisto klausimas.

Nežiurint tečiau ir tų di-
džiausių derliaus nuostolių
ir jų nenormalio nuvalymo,
Lietuvoje duonos užtekę,
jei įvyktų normalinės maisto-
to ir javų prekybos sąlygos.
Javų prekybos monopolija
priklauso tuo tarpu admi-
nistracijai, kuri juos suima
paskirtomis kainomis, bu-
tent: rugių centneriui (3
pud.) 6 markės, kviečių 7
markės. Del to nevienodos
ir nepastovios yra ukio pro-
duktų kainos ir kuomet jų
vietomis yra perteklius, ki-
tur didelis trūkumas ir ne-
parastas brangumas. Teip
Spalių mėn. Šiaulių apskr.
rugiams, avizoms mokama
buvo 1 r. 05 kap., mėsai avie-
nai 15 kap. sv., kiaulienai
10 k., lašinams 1 r. sv., vie-
stui 75—80 k., žasiai 2 r — 2
r. 50 k., Alsėdžioje (Tel-
šių ap.) — kviečių pudai —
3 rb., rugių 1 r. 20 k., Ukm.
ap. Kurkliuose rugiai 1 r.
50 k. — 2 rub. Suvalkų gub.
derlingose vietose rugiams
— 1 r. pud., Vilkaviškio ap.
1 r. 30 — 1 r. 60 k., kvie-
čiams 1 r. 70 — 2 r. 30 k.,
bulvių purui 1 r. — 1 r. 40k.
Tolyn gi nuo derlingųjų
viety ir arčiau miestų, kai-
nos dar augščiau kyla. Rum-
siškyje, Janavoj rugių pu-
dai — 2 r. Žiezmaruose —
3 1/2 rub., kviečių pud. — 5 1/2
rub., avių — 4 rub., Aly-
tųje rugių pudai — 4 rub.
Nesvietiškai augstai išli-
(Toliaus bus)

Iš Lietuvių Gyvenimo

RUSIJOS

Petrogradas. Karės ne-
laimės, išmetusios daugybę
žmonių iš jų gyvenamųjų vie-
tų sutraukė Petrogradan
daugiau, kaip šimtą tuku-
stančių karės tremtinių arba
kaip neteisingai ir skau-
džiai net mūsų pačių spau-
da vadina — "pabėgėlių".
Kadangi Petrograde yra
apie tris milijonai gyvento-
jų, o geležinkelių labai ma-
žai, tai nesuskumbama pri-
vežti gana maisto ir kuro.
Vyriausybei parėjo nelai-
minga mintis į galvą varyti
iš Petrogrado lauk visus
karės tremtinius, jau ir be-
to perėjusius per visokių
skaudžiausių išbandymų ug-
nį: metę savo turtą ir ukius,
varu varomi turėjo traukti,
palikdami Dievo apveizdai-
vis tai, su kuo kuostipriau-
siai buvo susijungę tiesiog
sugiję. Dar visi atmena iš-
tisas savaites, o net ir išti-
sus mėnesius sunkios kelio-
nės, be duonos, be pasto-
gės... Ligos, tos vargo ir
bado sesutės, išretino trem-
tinių eiles, "papošdamos"
jų kapais liudnų keliučių
vieškelius. Likučiai vos su-
pėjo atsikvėpti, vos pradėjo
dairytis apie save, kaip čia
karčią savo dalį palengvini-
s, o vyriausybės atstovai
negali ramiai žiūrėti į tuos
nelaiminguosius, visų nie-
kinamus, nustojusius žmo-
nių vardo tremtinius.

Kas kart dažniaus girdi-
ma kalbų apie įvairius ap-
sumkinimus tremtiniams
rengiamas. Kad ir sumany-
mas iškelti tremtinius iš
Petrogrado, argi jis nepri-
pildo skausmu ir baugumu
visų ištremtinių širdis. Kur
keliausim, kur vėl prisig-
lausim vejami ir gujami iš
vietos į vietą, kila kiekvie-
no tremtinio galvoje min-
tis. Skaudu ištikro ir apgal-
voti.

Tik tai tiek laimė, kad pa-
ti rusų visuomenė pripažino
šį sumanyimą netinkamu.
Visos įstaigos, šelpiančios
ištremtinius pripažino, kad
įsakymas iškelti karės trem-
tinius iš Petrogrado yra ne-
tikslingas, neįvykdomas ir
žiaurus. Rusų laikraščiuose
randama panašių minčių.

Kaip žiuri prakilnesnėji
rusų visuomenės dalis į pri-
verstą tremtinių iškėlimą
iš Petrogrado galima matyti
iš kunigaikščio V. Obol-
enskio rašto, įdėto rusų
laikraštyje "Sovremen. Slo-
vo" Nr. 3044. Rašytojas nu-
taro pradžioje, kad apsigy-
venusieji Petrograde trem-
tiniai nieku nesiskiria nuo
paprastų gyventojų. Kiek-
vieno didelio miesto gyven-
tojų daug atėjusių. Per me-
tus Petrogradan privažiuo-
ja naujų gyventojų ne ma-
žiaus, kaip 200 tukstančių
žmonių. Kodėl jie nekeliama
niekur. Karės iškeltieji iš
savo gyvenamųjų vietų žmo-
nės, netekę turto ne pasto-
gės, nepratę prie naujų są-
lygų, su dideliu vargu įsi-
kūrę Komitetų padedami.
Daugelis jau rado sau dar-
bo, savo vaikus įstatę prie-
glaudus, mokyklosna, žo-
diški sakant, jau aprimo, jau
tapo tikru nuolatiniu gy-
ventoju. Jie tai yra karės
tremtiniai, anot kun. Obol-
enskio, nuo paprastų Pet-
rogrado gyventojų vien tuo
nėlaimingai pakliuvo į ka-
rės liepsnas, kad netekę tur-

to ir pastogės, turėjo per-
nešti, ant savo pečių bai-
saus ištrėmimo iš gimtinės
vietos ir bėgimo be tvarkos
vargus. Jeigu teip yra, tai
kodėl jų perneštos nelaimės
turi daryti juos dalininkais
tolimesnių vargų ir ne-
laimių? Rodosi, kad visai
priešingai turėtų būti. Tuos
nelaimingus ypatingai rei-
kėtų priglauti.

Kun. Obolenskis išranda
kad tas vyriausybės suma-
nymas ir net vykdomas yra.
Vyriausybė mano iškraus-
tyti iš Petrogrado tremti-
nius, atsisakydama duoti
pašelpą labai mažą. Jos to-
li gražu neužtenka, kad iš-
simaitinus. Nustodami tu
kelių rublių gaunamų per
mėnesį, nevažiuos tremti-
niai į nežinomas vietas, kur
jų laukia daugybė įvairių
sunkenybių ir nemalonumų.

Ištikro šitas vyriausybės
sumanymas sukels tikrai
daug trūkumo ir parodys
dar kartą, kaip vyriausybė
griebiasi ne tikrų priemo-
nių, kad pašalintų brangu-
mą ir kitas sunkenybes, ki-
lusias dėl karės.

Gomelis (Mogilevo gub.)

Nors jau buvo lietuvių laik-
raščiuose rašyta apie Go-
melį, bet dar ir aš noriu
keliatą žodžių tarti.

Lietuvių Komitetas dirba
jau čia nuo Naujų 1916 me-
tų. Gaila tik, kad iki šiol
nebuvo įsteigos mokyklos.
Kaikurie tėvai turėjo savo
vaikelius leisti rusų, ar len-
kų mokyklon. Kitą-gi vai-
kučiai laukė savosios mo-
kyklos.

Dabar, nors ir vakacijų
metu, mūsų įgaliotinis, kun.
Genitas gavo leidimą steig-
ti mokyklą, kurioje vaikai
bus mokomi gimtoje kalbo-
je. Bus mokoma net ir va-
kacijų metu. Vaikučių jau
pirsirašė apie 60. Butų pri-
imama ir daugiau, tik vie-
tos nėra mokykloj. Labai
visi lietuviai — Gomeliečiai
džiaugiasi sulaukę moky-
klos savo gimtoje kalboje.
Beabejo mokytoja Kipkau-
skaitė savo malonumu mo-
kės patraukti vaikelius prie
mokslo, tėvynės meilės ir
Bažnyčios.

Gomeliečiai — lietuviai
gali pasidžiaugti ir savo
bažnytiniu choru. Daug ka-
tų esu girdėjęs iš ištrem-
tųjų lupų, kad tik atėjus
bažnyčiai, klausant gies-
mių gimtoje savo kalboje,
prisimeni tėviškę-gimtinę.

Beabejo tai trusas p. Le-
vandauskio, kurs tarnystę
apsunkintas, vienok sten-
giasi kiek galėdamas lavinti
giedorių būrelį.
— Yra Gomelyje ir vaikų
prieglauda, kurioje užlai-
komi apie 36 vaikučiai. Ačiū
prieglaudos vedėjai Eisu-
kaitytei, prieglauda atsižy-
mi švarumu ir tvarka.

Beraštis.

Voronežas. Nė viename
mieste tiek nėra lietuvių,
kaip Voroneže. Čia mokslei-
vių lietuvių centras. Besi-
mokinančios lietuvių jau-
nuomenės čia gana daug.
Yra keliolika mokinių bend-
rabių, kuriuose telpa į-
pusantro tukstančio moki-
nių. Daugiausiai jaunikai-
čių lanko M. Yčo gimnazi-
ją, kiti-gi lanko "Saulės"
kursus, dvi miestines moky-

klas, vieną realinę ir muzi-
kas mokyklą.

Mergaitės taip pat lanko
M. Yčo gimnaziją, "Saulės"
kursus ir dviklę mokyklą.
Gale šių mokslo metų, daug
mokinių baigė mokyklas:
23 lietuviai baigė M. Yčo
gimnaziją, 11 mergaičių bai-
gė 7 kl. Yčo gimnaziją, 5
mergaitės baigė 8 kl. Mari-
jos gimnaziją, 13 mergaičių
ir 5 vaikai — "Saulės"
buhalterijos kursus.

Mokytojų grupą prie
"Saulės" kursų, išleido jau
22 mokytojų. Žiemą išlaikė
kvotimus ir gavo mokytojų
tiesas 7 mergaitės ir 4 vai-
kinai.

Tvarka bendrabučiuose
se pavyzdinga, ypač mergai-
čių bendrabučiuose, kur to-
ji tvarka geriau užlaikoma.
Nepamiršta yra čia ir tikė-
pašelpos. Bet vyriausybės
pašelpa labai mažą. Jos to-
li gražu neužtenka, kad iš-
simaitinus. Nustodami tu
kelių rublių gaunamų per
mėnesį, nevažiuos tremti-
niai į nežinomas vietas, kur
jų laukia daugybė įvairių
sunkenybių ir nemalonumų.

Ištikro šitas vyriausybės
sumanymas sukels tikrai
daug trūkumo ir parodys
dar kartą, kaip vyriausybė
griebiasi ne tikrų priemo-
nių, kad pašalintų brangu-
mą ir kitas sunkenybes, ki-
lusias dėl karės.

Giraitės Zentas.

KARĖS NUOSTOLIŲ AT- LYGINIMAS.

Vidaus reikalų ministeri-
ja išdirbo įstatymo suma-
nymą apie karės nuostolių
atlyginimą. Peržiūrėti rei-
kalavimus išduoti atlygini-
mą už sunaikinto dėl karės
turto, o lyginai ir atlygini-
mo davimas bus pavestas
tiesiems vietiniams ir
centraliniams komitetams,
kurie davinės paskolas nu-
kentėjusiems nuo karės gy-
ventojams.

Atlyginimus duos pagal
pristatytų rekvizicijos kvi-
tų arba tam tikrų aktų apie
sunaikinimą turto. Be to
bus galima liudiniškais pri-
rodinėti, kad turtas tikrai
tapo sunaikintas arba vy-
riausybės paimtas.

Už paimtą turtą (rekvi-
zuotą) bus išmokama tuo-
jais visi pinigai. Už sunai-
kintą turtą bus išduodama
atlyginimas pilnai ir už ja-
vus ir valgomus daiktus;
už arklus, galvijus, užsė-
lius, statymo medega ir na-
minius daiktus. Už ukio
įrankius, už sunaikintus fab-
rikus, sankrovų prekes bus
išduodama tikrai ketvirtą
dalį jų vertybės. Likusieji
pinigai bus išmokami sug-
rįžus vyriausybei į sunai-
kinto turto vietas. Įstaty-
mas draudžia parduoti arba
perduoti kitam tiesas gauti
atlyginimą.

("Vadas")

A M E R I K O J.

Brooklyn, N. Y. Reika-
luose sutvarkymo dalykų
prie "Lietuvių Dienos", at-
sibuvo susirinkimas, kuria-
me dalyvavo 133 atstovai
nuo 56 draugijų. Socialis-
tai irgi dalyvavo, bet nie-
kame su diduma ne sutiko,
tik priešinosi. Jie irgi ne
prisidėjo prie veikiančiųjų
(ir ko jie dar į tokius susi-
rinkimus lankosi, kad ne
mano taikytis su didžiu-
ma).

V. L.

Rockford, Ill. Rengemės
visi prie "Lietuvių Dienos",
"iš dūmo", prie aukų rinki-
mo. Tautininkai su katali-
kais susidėjo veikti išvien.
Visos draugystės, tautiškos
ir katalikiškos, kiekviena
nuo savęs paskyrė po tris

narius, iš kurių susidarė ko-
mitetas rengimui "Lietuvių
Dienos". Socialistai rengiasi
irgi rinkti aukas skyrium;
jie ne prisidėjo prie tauti-
ninkų ir katalikų, jie tvirtai
laikosi nutarimų, padarytų
socialistų suvažiavime. Prie
jų laikosi giedorių draugi-
stėlė "Kanklės", kurią so-
cialistai galutinai užviešpa-
tavę, ukėšų klubių irgi sto-
ja jų pusėje, ten valdyba su-
sideda iš socialistų. Ne ži-
nia kaip viskas eisis. Jeigu
jie rinks aukas skyrium, te-
gul sveiki sau renka, bile
tik tos jų aukos būtų sunau-
dotos tikrajam tikslui. Ne
žinia kaip tas užsibaigs, ne
žinia, kaip į tai valdžia žiū-
rės, kadangi jie ne mano
ji tvarka geriau užlaikoma.
Nepamiršta yra čia ir tikė-
jimo reikalai, kas begalo
yra svarbu jaunimui. Vaka-
cijų metu, kuone visi mo-
kiniai-ės tapo išgabenti
vasarnamius pasilsėti po
ziemos darbų. Liko ir čia
kurie stipresni ir nori pasi-
mokyti. Petrograde, kaip
žinau, tokios tvarkos, kaip
Voroneže, nėra; reikėtų mu-
sų globėjams susiprasti ir
tokią tvarką įvesti.

Bulota davė vėjo tautinin-
kams; mat ne seniai buvo
14 kp. ALTS. prakalbos,
kur buvo paskaita apie prie-
tikius Bulotos ir Liet. Drau-
gijos. Bulota bekalbėdamas
teip susinervavo, kad ir žo-
dį su žodžiu sulipinti nes-
tengė. Aukų (nukentėju-
siems nuo karės) surinkta
196 dol. "Zibureliui" 30 dol.
P.

So. Omaha, Neb. Upelis
rašo į "Lietuvą", kad So.
Omahoje buvo surengtos
prakalbos, kuriose turėjo
kalbėti I. W. W. orga-
nizacijos J. Geležė. Sankri-
nos žmonės, norinties
prakalbas išgirsti, prie sa-
lės, salės prižiūrėtojas at-
rodinėti, kad turtas tikrai
tapo sunaikintas arba vy-
riausybės paimtas.
Už paimtą turtą (rekvi-
zuotą) bus išmokama tuo-
jais visi pinigai. Už sunai-
kintą turtą bus išduodama
atlyginimas pilnai ir už ja-
vus ir valgomus daiktus;
už arklus, galvijus, užsė-
lius, statymo medega ir na-
minius daiktus. Už ukio
įrankius, už sunaikintus fab-
rikus, sankrovų prekes bus
išduodama tikrai ketvirtą
dalį jų vertybės. Likusieji
pinigai bus išmokami sug-
rįžus vyriausybei į sunai-
kinto turto vietas. Įstaty-
mas draudžia parduoti arba
perduoti kitam tiesas gauti
atlyginimą.

Ir kas pas mus dar ne
apsireikš?

Montello, Mass. "Ateities"
korespondentas rašo, kad
Montelle atsibuvo prakal-
bos, kur kalbėtojais buvo
pakviesti kun. Bartuska ir
Dr. Bielskis, kurie ne se-
niai atkankė Lietuvą. Kal-
bėtojai perstatė paveikslą,
kuriumi parodė stovį var-
gingosios Lietuvos ir ap-
vertintą gyvenimą mūsų
viengėnių. Rinkta aukos.
Surinkta \$146.17. Žmonių
buvo prisirinkę į 500.

Kaip ant tokios nedidelės
lietuvių kolonijos, reikia
pasakyti, kad pasekmės
buvo ne prasciausias, nors au-
kų galėjo būti surinkta bent
keturis kartus daugiau. Pas
mus visgi dar paprotys ne
išdiles, kad ir svarbiausiam
tikslui, neduoti nieko, arba
duoti labai mažai.

Rochester, N. Y. Rugsė-
jo 4 dieną Tautos Fondo
skyrius turėjo pikniką, ku-
riame dalyvavo daug žmo-
nių. Įeinant į daržą, mer-
gaitės kiekvienam prisegė
Tautos Fondo išleistus žen-
klelius su užrašu: "Aš šel-
piu Lietuvą". Pelno mini-
masis piknikas davė suvirš
100 dolerių. Pirmame susi-
rinkime šio skyriaus pikni-
kui atsibuvus, visus pelny-
tus pinigus nutarta pasiųsti
karės nukentėjusiems.

Bet dabar, kada karēs
nēkla apsupo visā Lietu-

vos kraštą ir išblaškė po įvairius kampus tvirtiausias Lietuvos spėkas, palikus vien tik bespėkį sodietį bei senus tėvelius, su savo mažais kudiškais, be savo šimtametės samanomis apaugusios bakūzės, po kurios šiaudiniu stogu mės ir mūs tėveliai gimė ir augo... Dabar jau jiems visos gamtos grožybės perniek, visi malonūs paukšteliai čilbėjimai nemielai! Jų visi mąstymai, jų prasmė, jei kurie dar ir gyvena bado laukuose, be pastogės, po tamsiai mėlynu dangumi, yra atkreipti vien į šitą vargų ir sielvartų gadyne, kuri išplėšė jų viltį, atėmė tėvams pačioj jaunystėj jų tvirtiausius sunus ir perskyrė juos gal jau ant visados!

Ir tas gražus džiaugsmas, virto giliu skausmu! Daudgelis apėjo tėvynę iš karės priežasties, daug paliko mylimos tėvynės padanges, sunus tėvelius, brolius, seseris ir visą tą ką teip širdingai mylėjo, dabar sunykę jų ekonomiškas buvis, užlaukė ir užtvėnkė Lietuvos žemele, tamsus, lyg šmėkla, karės debesys, kurs nesi-liauja naikinę mūsų teip gražios, teip derlingos šalies, prieš kurį nyksta visos beginklės Lietuvos gėrybės, nes ten baisybės šmėkla užpiltas visas Lietuvos kraštas, nekaltų žmonių kunais ir krauju!

Tauta sukilo prieš tautą, luomas prieš luomą. Šviesus žmonių protesto žvangėsis, gėdijimas naujo gyvenimo pinasi išvies su nežmonišku fanatizmu! Dega miestai ir sodybos, nyksta visos pramonijos šakos; viskas įra, viskas žuva!

Atėjo dvidešimtas amžius, amžius civilizacijos ir viskas dabar susimaišė, susiliejant į vieną kruviną mišinį: Kilus despotiškai karės šmėklai, gal viskas Lietuvai turės jau žuti, kas tik per tiek metų truso igitą, viskas ką kultura visų skriaudžiamai Lietuvai yra davusi per tuos varguose pergyventus brangius metus! Taigi čia apsisistokim ir pamastykime, bent trumpą valandėlę laiko, neskiriant lyties ir tikėjimo, kaip Lietuvos vaikai. Ar rasime dar ką nors kada sugrįšime į savo šalį? Teip! Ne vienas iš jų pasakysite, kad rasim vien griuvėsius ir tyrus dirvonus, aplietus kraują nekaltų Lietuvos jaunystės žiedų!

Bet jeigu randasi pas, mums širdyje bent maza kibirkštis tėvyniškos meilės ir jeigu mums yra miela dar kartą ten buti, kur sentėvių kapai, kur niukso laukuose augstyn kupras keldami nuo amžių pilekaliniai, kur iš apgruvusių senovės žinyčių, kur aukuras smilko, graudingas balsas, veriantis ir vienukart raminantis širdis Lietuvos vaikų, jei turime norus matyti ją ir vėl žaliuojančią tarpe tamsių, ošiančių girių, tad nesigalėkime truso, dirbkime visi išvien; dėkim visas savo pastangas šiame svarbiame momente; aukaukime, kas kiek išsigalime tiems, kurie šaukiasi prie mūsų, ištisę rankas prašo greitos pagalbos ir tuom mes prisidėm prie tėvynės atgaivinimo. Ir pageidaujamą tikslą, ankščiau ar vėliau atsieksime.

Aš nemanau, kad žmogui būtų didesnė laimė ant svieto kaip tėvynė, ir dirbti jos labui. Nors mūsų priešai

„staigia tauškindami dantimis“, bet geros valios lietuviai turi stengtis, kad gražiai savo tėvynę išgelbėtų nuo pražuties kranto.

J. Svyrunėlis.

Raštų apžvalga.

Vytis. Jaunimo laikraštis, Chicago, Ill.

Yra tai brošiūrėlė, susidedanti iš 16 puslapių, pagal pažymėjimo, leidžiama kas dvi savaitės, bet man ji tenka matyti pirmu kartu. Yra tai organas L. R. K. Jaunimo Federacijos Lietuvos Vyčių. Technika pusėtinai apdirbta, viršelių prieškis papuoštas pilies griuvėsiais su Lietuvos Vyčia, kurią kasdien kodėl pradėta visur vadinti „žirgvaikiu“. Žemiaus pilies ant ne augsto kalnelio stovi du kryžiai. Ką tie kryžiai reiškia, trūksta aiškumo. Vienok reikia daisiprotėti, kad tai kapų vieta. Reginys visgi neišlaiko ideališkos minties, nes Vytis pastatyta ant kertės nugriuvusio pilies bokšto, žirgas stovi ant paskutinių kojų ir teip išrodo, kad taikos nušokti pas anuodu kryžius. Nejaugi piešėjo mintis buvo nuvaryti Lietuvos žemėnklę į kapus?

Ant 10 puslapio, prie centro rašytinės skyriaus idėtas paveikslukas irgi Vities, iki šiol nematyto pavidalo dekoracijose, kurių viduje, ties raitelio galva pakabin-tas kryžius, kuriuomi piešėjo bereikalingai čia vieta užimama. Šis paveikslukas, iš kurios pusės nežūrėtum, išrodo teip, kad lyg būtų kur iš altoriaus išvogtas.

Brošiūrėlės-gi įtampa, kaip ir visų kitų organų, tarnaujančių organizacijos reikams, nesvarbi.

Pažanga Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės mėnesinis žurnalas, Boston, Mass., už Liepos ir Rugpjūčio mėnesius, No. 7-8, viename sąsiuवे, 48 9X12 puslapių.

Yra tai pirmas leidinys, šito žurnalo, kurį aš turiu prieš save. Iš techniško atžvilgio daro malonų įspūdį; viršeliai papuošti dailiais braizniniais. Popiera gera, spauda vidutiniška. Įtampa pusėtinai turtinga. Čia telpa eilės: Literatura ir mūsų palikimas. Straipsniai: Aurių revoliucijos vadai — poetai, Skoniai-skonečiai, Baisi valanda, Vėjo daina, Kelionės įspūdžiai, Socialė reforma (užbaigta). Rytų karystė (tąsa), Lietuvos stovis karės metu, Mokyklos Lietuvoj, Suvažiavimas Wilkes-Bariuose ir kiti, apžvalgos straipsneliai. Kalba ir rašyba nedaug blogesnė už visų leidinių šiadienį mūsų leidžiamų. Dvasia ir kryptis „Pažangos“ yra kaip tik užsiekiamas galais pirštų dešinės rankos. Vienok skaitytojas čia ras daug įdomingų žinučių ir iš jų turės naudos. Tad patartina „Pažangą“ skaityti.

Apie Patriotizmą. Sulyg Hesseno sutaisė P. Norkus. Išleido ALTS. 1 kp. Spauda „Vienybės L“, Brooklyn, N. Y. 1916 m. 20 puslapių. Prekė nepažymėta.

Technika šios knygtutės yra labai daili, kaip ir visų „Vienybės L“. leidinių. Viršeliai dailūs. Spauda aiški, popiera gera, kalba ir rašyba parinkta gera. Kas gir-dėjo gyvą kalbą p. Norkaus, pažįs ją ir šioje knygelėje. Tik kaip kiekvienas daiktas

turi savo geras ir silpnas puses, teip ir šita knygelė, kurioje tų silpnųjų yra net perdaug. Knygelėje aprašoma žmonių fanatizmas daugelyje atžvilgių, bet tas aprašymas teip smulkiai sukapotas, kad iš jo skaitytojui nieko aiškaus išeiti negali. Čia perdėm visą knygelę, kas du, tris žodžiai tai izmas, izmas ir izmas: nacionalizmas, kosmopolitizmas, individualizmas, utopizmas, optimizmas, indiferentizmas, egoizmas, stoikizmas, realizmas, junkerizmas ir vis tas pats ir tas pats. Kad tiek izmų, po dešėkus sykių juos atkartojant, sutalpinti į 20 puslapių mažo formato, tai kiekvienam bus aišku, kad ten daugiau niekam vietos neliks.

Ir šioje knygelėje teip yra. Ir todėl, nesant mažiausiam norui užgauti tos knygelės autoriaus ar vertėjo jausmus, reikia pasakyti, kad knygelė yra be vertės; jos leidėjai galės pasidžiaugti tik pinigų išdavimu jos išleidimui. Kas kita būtų buvę, jeigu jos sutaisytojas būtų pridėjęs dar 20 puslapių, pratęsdamas terminų aprašymus, padarydamas kokių išvedimus ir juos išaiškindamas, kad skaitytojas galėtų įgyti bent koki supratimą apie skaitomą dalyką. Rodo, čia kaip kur mėginta daryti išvedimus, bet jie teip ne aiškūs, kad be jų paminėjimo apsieiti negalima. Štai, paveizda galima atrasti ant 9 puslapio, apatinėse eilutėse, kur pasakyta:

„... iš lietuviško tautiš-kumo pasidaro suvalkietiškas, kaunietiškas, dzu-ki tautiškas, tas pats vėl skirstosi į kapsus, zanavykus, girininkus“. Kas čia norėta pasakyti, visais galais ne aišku, ar čia norėta sutverti dzu-ki tautą, ar norėta nupiešti tam-sių žmonių fanatizmas, bet kodėl ne pasakyta.

Ant 17 puslapio, su 19 eilute vėl sakoma:

„... tikras kosmopolitizmas ir tikras nacionalizmas ne tiktai vienas kitam prieštarauja, bet vienas kito reikalauja, vienas be kito ne gali būti“. Na, tai bent dabar žino-siu, kad priešas be priešo būti ne gali ir tai todėl, kad vienas kito reikalauja. Bet kodėl?

18 pusl. su penkta eilute sakoma:

„Bet tauta tai darbas išrišti virš istoriškąsias (čia sakoma istorija, vie-nveikmė-gi sakoma histo-rija) užduotis. Norint re-alizuoti amžinas visai žmonijai prekes (žmoniškumo idėją)“...

Taigi čia prekė, kurią a-nais metais Jurgelionis iš-mainė (ir tai be magaryčių) ant slavų žodžio „čienia“ (cena — lenkų, cina — če-kų, ciena — rusų), reiškia „žmoniškumo idėją“, bet ta pati prekė, ant to paties pus-lapio su 23 eilute išriškama visai kitaip, nes pasakyta:

„... nemato jo reikš-mes — (amžinos prekės). Taigi kame dabar yra pre-kės prasmė ir reikšmė?“

Ant 19 puslapio, su 10 eilute pasakyta:

„Žmonijos idėja savo žmonišką idėją perneša ir ant tautos“...

Ziurėkite: Žmonijos idėja turi dar žmonišką idėją. Tai išrodytų lyg, kad koks šposininkas pasakytų, kad nemirštanti dušia turi „ne-mertelę“ dušią. Ne aišku,

ne aišku.

Yra daugiau panašių sil-pnybių, bet tegul jas ir dievai. Viena tik reikia dar paminėti, tai yra, kad ant viršelių angalvis skamba „apie patriotizmą“ o visoje knygelėje, perdėm, apie pat-riotizmą nė puse lupų nėra nieko pasakytą. Butų net galima abejoti apie „nelai-mingą atsitikimą“, dėl ku-rio, per klaidą, viršeliai pri-segti prie kitos knygtutės, o ne prie tos, kuriai priklausė, nes ir skaitymas praside-da be jokio antgalvio.

Lietuvoje Europos karės metu. Parašė A. Martus. Išleido „Amerikos Lietu-vys“, Worcester, Mass. 1916 m. puslapių 63, prekė 50 centų.

Yra tai knygelė aprašanti pradžią karės tarpe Rusijos ir Vokietijos, kuri palietė Lietuvą ir ją pastumė į pra-pulties bangas.

Techniškoji dalis knyge-lės atrodo labai prastai. Pa-gal savo puslapių skaitlį yra perplati. Viršeliai bal-vo, glenciavotos popieros, kas galima pavadinti neti-kusiu technikos reikalavi-mams. Prie to reikia pris-kaityti antgalvis, sustaty-tas netikusiais raidėmis. Tuojaus nusilups ir po vi-sam. Raidžių statymas, ma-tyt, buvęs ne gabiose ranko-tyse: tarpai eilutėse išskėsti be pasigailėjimo (ne paisė-ta nė popieros brangumo). Spauda labai murzina. Kal-ba ir rašyba ne išlaiko lyg-svaros perdėm (ak! kas jau ją šiadien ir išlaiko?). Pa-veikslai, koki knygelėje ran-dasi, išrodo lyg karštu van-deniui nušutytį, ne aiškų; ne žinia, ar dėl ekonomijos, ar dėl ne prityrimo, galė-tasi dažo, spauda ne prižiū-rėta. Vieno paveikslą buta teip didelio, kad net ant vi-so puslapio ne išsiteko, kra-štas nurėžtas, lyg cenzo-rius ne perleistas. Dievai žino kas buvo ant to paveikslą krašto.

Kas kita yra su knyge-lės turiniu. Ten aiškiai ap-sakoma karės baisenybių pradžia, kurią autorius ma-tė. Aprašyta suprantamai ir gyvai lietuvių bėgimas pirmiausiai iš Suvalkų, pas-kiausiai iš Kauno ir Vilniaus gubernijų lietuvių, Rusijon. Apiešiamas vargas pabė-gėlių ir įvairių nuotikių, tų nelaimingųjų kelionėje į svetimą, nežinomą šalį. Nu-piešiama svetimųjų (lenkų ir rusų) atsinešimai į ne-laiminguosius Lietuvos pa-bėgėlius. Kas pažįsta p. Martų ir jo teisingumą, knygelės įtampai patikės ir be paveikslų. Knygelė turi savo vertę ir apščiail mede-gos mūsų istorijai, ji suteiks nemažai ir faktų vėlesniems kalbėtojams ir prelegentams. „Amerikos Lietuvos“ išleisdamas šią knygelę ne padarė klaidos, tik jis padarė klaidą paskirdamas jos prekė iki 50 centų. Nesinori tikėti, kad kas norės už ją tiek mokėti.

Vincas.

Lašai.

Lietuvių laikraštijoj yra didelės šermenys. Numirė žodis „išlygos“. Priežastis mirimo yra laikomos slap-tybės, net nežinia kur la-vonas dingo. Ant „išlygų“ sosto sėdi jau „sanlygos“. Bet joms tas sostas labai nepritinka.

Rudenėlis.

Jau atėjo rudenėlis, Vysta lapai ir žiedai Jau nugeltę žolynėliai, Tarsi migdosiai ramiai.

Nyksta giedros, saulė liudi, Plaukia juodi debesiai; Šiaurės vėjas švilp palangėj, Tartum baido mus įsiai.

Sėdžiu, rymau prie langelio, Širdis skęsta mintyse; Ašaros iš akių plaukia, Žvelg padangės dausose, Ten kur bėga debesėlis, Galo, krašto ne matyti; Po kuriuom yr' pasilėpęs Skaišties saulės spindulys....

Vėjas užia ne nustodams, Dauso medžių šakeles; Obelėlė lyg rauduoja — Laužo savo rankeles.

Gėlės vysta, lapai krinta, Gamta puošiasi liudnai. Jurių bangos-gi ne rimsta, Juoduoj' augsti jų krantai — Man-gi širdį skausmas spaudžia, Mintis skrenda užjurin, Kur tėvelis, motinėle, Sesės, broliai mano yr.

Ar jie linksmi, ar laimingi, Kur pastogė turi sau?! Gal kur girioj, po medeliais Kenčia šaltį, seniai jau!

Ar tur duonos nors kąsnelį, Gal sugriauti jų namai! O gal išlisi žemelėj, Iš kur ne kels amžinai?!

O, kad bučia aš paukštelis, Kad skraidytiau aš augštai, Lėkčia į aną šalėlį, Kur tėvelių yr kapai!

O parlėkęs kuogreičiausiai Skrisčiau prie tėvų kapų, Savo skausmus jiems čilbėčia Ah! kaip liudna man be jų!...

Vyturėlis.

F. Krawcowicz.

GRAFAS-KAIMIEČIO BERNU.

(Komedija šešiuose aktuose su dai-nomis ir šokiais)

Lietuvių kalbon vertė

Z. BAGDŽIUNIŲTE.

(Tąsa)

Juozas: Et, kumai! Šnekėkit sau kaip suprantat. Antanui, kad tik išmoktų dar-bą, ir būtų paklusnus Dievui ir žmonėms, tai su mielu noru atiduotiau jam savo duk-rele, nes kas tiesa, nebūtų ir nuodėmė. Se-niai jau aš permačiau, kad jie vienas kitam prielankūs. Bet dabar, kad trokščiau anų turtų, nėkuomet! Vėlyčiau geriaus, kad eitų už šaltysiuok; rodosi, kad rytoj ir pir-šlius žada atsiųsti.

Marytė: Teveli! aš nenoriu to šaltysiuoko.

Agnieška: Tai koks-gi tau gali patikti ir kokio tu norėsi?

Marytė (žiūrėdama į Antaną): Tą, kurį myliu užvis labiaus.... (pradėda ve-rkti).

Vladas (griebdamasis už galvos sau): Bemaž man ir galva neplyšta nuo tų viso-kių minčių. Na, tai tau! Ar jau aš sukvai-lėjau, ar ką? Oj, kas tai ant to margo svie-telio dedasi, kas dedasi!

Scena II.

Tie patys, Stasys ir Liud-vikas įeina.

Visi: Ak! mūsų mylimas ponas!!!

Stasys: Teip, mano vaikelai, ateinu, bet kaip matau, pėrvėlu... Nekurios prie-zastis ištraukė mane iš pirmojo privatumų, kuriuom buvau prizadėjęs jūsų bernui, Antanui.

Juozas: Guodojamas pone! Taigi, kad Dievas duotų, kad ponaitis (rodo į Anta-ną), nebūtų grafu, bet bernu. Su džiaug-smu sutikčiau su jo prašymu, bet dabar man teip nesmagu atiduoti jam mūsų Ma-rytę, kadangi jis yra grafu, o ji neturtin-ga kaimietė.

Stasys: Mylimas Juozai! Užtikrinu jums, kad grafas Antanas, mano pusbrolis, gana gerai įsitikrino, kad nėra jokio skir-tumo tarp mūsų sriovių. Juk visi esame su-nus vienos mylimos tėvynės Lietuvos. To-dėl leiskite, tegul ta žmonija bendrai vie-nyjasi, nes kiekvienas turi lygias tiesas pa-tarnavimuiose tėvynei; gal atėjo laikas, kad ir mes atgausime liuosybę ir susivienysim visi vienu brolišku ryšiu. Mylimas Juozai ir Agnieška (ima Antaną ir Marytę už rankų): Jei norite laimės jūsų vaikams,

laiminkit juos (Antanas su Maryte klau-pia).

Juozas: Na, jeigu jau toks yra surė-dymas, tai reikia ir sutikti (Juozas ir Ag-nieška laiko rankas iškėlę ties jaunųjų galvomis, Juozas kalba toliaus). Kad Die-vas Abraomo, Izaoko ir Jokubo, teiktųsi jus laiminti ir po ilgam laimingam gyve-nimui, kad jus paimtų į savo globą, per užtarymą nekaltos Jo motinos ir visų šventųjų. Amen.

Stasys: Ir aš jums, mano brangiausie-ji, iš visos sielos, linkiu tokios laimės, ko-kią jūs jaučiate dabar šioje valandoje. Te-gul jus Dievas laimina ir laiko savo globo-ję per visas dienas jūsų gyvenimo (atsig-rįždamas prie Liudviko): Liudvikai! Liepk atnešti čia bakutę vyno ir bakčą alaus. Ir teipgi sukviesk visą sodžių, nes šiadien su-žiedotuvės jūsų busiančio pono.

Vladas: Guodojamas pone! aš nubė-gsiu atnešti smulką ir dūdas, nes kas tai per linksmumas be muzikos?

Stasys: Gerai, gerai!

Mataušas: O dabar mylimieji broliai, sušuksim mūsų mylimam ponui, o teipgi ir mūsų jauniems ponams, lai gyvuoją!!!

Visi (kelia rankas augstyn ir rėkia):

Lai gyvuoją! Vivat!!!

Antanas: Lai gyvuoją tarp mūsų ly-

gybė ir broliška meilė!

Visi (stovėdami, rankoms mosuoda-mi rėkia): Vivat!!!

(Paskui ateina muzikantai ir jiems užgriežius visi ima šokti suktinį).

(Uždanga).

Galas.

Gailutis.

Dienų užrašai.

(Tąsa)

Manau sau, nuo jų ką-nors patirsiu. Da-bar aš daugiau tėjimau į dalykus negu prieš porą metų.

Man dirbant per devynias valandas, daug ką patėjimau. Ne malonu man čia vi-ską pažymėti. Perėjo apie 1,000 ypatų. Vi-so to skaitlį buvo veik pusė moterių. Iš tokio skaitlį, tik viena mergaitė, J. Urbanavičiūtė, nusipirko 42 No. „Vienybės L“. savo motinai. Visus likusius laikraščius išpirkio vyrai, jauni vaikai. Čia ateina pardavimų 50 egz. „Vienybės L“, 20 „Lietu-vo“, 15 „Kataliko“, 50 „Keleivio“. Apart to apie 200 ypatų yra prenumeratorių ty laikraščius. Bet visgi tai mažai, nes iš 3,500 lietuvių, čia gyvenančių, laikraščius skaito tik 335 ypatos. Pamilijau ir labai supykau ant lietuvių, kad jos tokios ne-rangios prie skaitymo. Kodėl jos teip ne insiteresuoja lietuvių visuomeniškui, kaip ir šeimyniškui gyvenimui? Ant kiek man miela ir linksma, matant lietuvių skai-tant koki lietuvišką laikraštį ar knygelę, ant tiek man liudna, kad jaunos lietuvi-tės, šilkais apsirendžiusios, plaukus susirai-čiusios, veidus išitinkavojusios, gumo į burnas prisikrovusios, prašo pas kitą, kad laiską perskaitytų, ar parašytų. Argi rei-kia liudnesnio paveiklo, kaip reginys, ka-da mergaitė prašo vyrų, kad tie jai laiską perskaitytų?

20 Spalio. Rytas lyg vasaros. Dangus aiškus, pagada. Saulė aiškiai šviečia. Skir-tumas tarpe šio ir vasaros ryto tame, kad medžiai jau be lapų.

Šiadien buvau kooperacijos direktorių susirinkime. Net ne žinau iš kurio galo tu-riu pradėti aprašyti tą susirinkimą.

Pirmininkas susirinkimui apreiškia, kad tiek ir tiek pinigų trūksta. Ve, šitoj knygoj užrašyta gerai, o šitoj, nėra užra-šyta. Vienas iš susirinkusių klausia Jono ir Petro, kodėl ne užrašė bilų į knygas. Anie atsako, kad izdininkas jiems ne da-vė, kaip jie gali rašyti. Teip tas ir kiti klausi-mai eina iki galui, o kiti lieka ir be galo, be užbaigos. Kitas sako:

— Pinigų yra tiek ir tiek, bet jie ne įspausti į „registerį“, tai mes juos priimti ne galime.

Trečias rėkia:

— Ar jūs ne atmenate, kad pereitame susirinkime nutarėme, kad „kostume-riams“ neduoti ilgesnį kreditą, kaip 1—2 savaites? Kodėl gaspadorius ne pildo tą nutarimą? A?.....

Ketvirtas pašokęs sušunka:

— Susirinkimą uždarykite!

Pirmininkas ima punda „bilų“ iš ki-šenius, deda ant stalo ir šaukia:

— „Gudbai!“ Aš einu sau, o jūs išsi-rinkite sau kitą pirmininką.

Čia vėl vienas balsas veržiasi per ki-tus:

(Toliaus bus)

— „Sei“, sustok! dar ne išstovėjai trijų mėnesių. Negali eiti šalin!

Pirminkas (lyg susigraudinęs):
— Kaip sau norite. Bauskite mane, ar per „sudą“ eikite, aš ne noriu daugiau būti šitoj vietoj!

Teip viskas ir pasibaigė. Išsiskirstė visi namo.

Parėjęs radau atėjusius pas mane savo pažįstamus: J. D., J. S. ir J. K. Išėjom visi į girias. Eidami vienas paskui kitą, šitą šnekučiavome, kol priėjome daile vietą, saulės spinduliais apšviestą. Kitos vietos buvo apklotos ilgais medžių šešėliais. Tokios vietos, rudens laikui labai ne ramios. Čia susėdom ant žemės ir gerėdamiesi saulės spinduliais, vienas po kitam kalbėjome apie daugelį dalykų.

J. D. pasakojo, kaip jis lankė mokyklą Lietuvoj, kaip mėgo skaityti lietuviškus raštus, kuomet lietuvių spauda ten buvo užginta, kaip jis pasivogęs knygele skaitė pasislėpęs, paskui kiti jį įskundė mokintojui, o mokintojas, už skaitymą valdžios užgintų raštų, pašalino jį iš mokyklos, bet po trijų dienų vėl mokyklon sugrąžino.

Kitas vėl pasakojo, kaip jis budamas Lietuvoj, mylėjo mergą. Amerikoj budamas ją kvietė atvažiuoti Amerikon. Ji du kartus važiavo ir vis valdžios tapo sugrąžinta atgal ir dabar jau yra už kito ištėkėjusi. Pabaigęs kalbą, sunkiai atsiduso.

Mums bekalbant, saulė pradėjo slėptis už kalno ir mums pradėjo darytis vėsu. Pakilome ir visi traukėme namų link. Eidami pro kapus, skaitėme užrašus ant paminklų. Užrašai buvo svetimtaučių kalboj. Žinoma, svetimtaučių buvo ir kapai. Praėję kapus, iš lengvo pradėjome dainuoti „Lietuva tėvyne mūsų“, „Užtraukim broliai naują dainą“ ir kitas.

Parėjęs su J. K. namo, sumislįjom įtaisyti Onai J. šposą. Iš senų drabužių parėdėme neva žmogų vyriškos lyties ir paguldėme į jos lovą. Ne ilgai laukus, parėjo Ona. Nuėjo į savo kambarį ir greitai, lyg nusigandus išėjus į virtuvę, tylomis kasžiną pasakė šeimyninkei. Tuoj šeimyninkė pasiėmė lempą, nuėjo prie Onos kambario durių ir sustoję pradėjo šaukti:

— Išei, žmogau, išei.

Matydamos, kad tas ne krutą, abidvi nuėjo arčiau lovos ir „žmogų“ pajudinę pradėjo juoktis. Suprato, kad šposas. Šeimyninkė pasakė, kad tai darbas J. Z. ir J. K. mes gardžiai prisijuokė, prie darbo prisipažinome.

21 Spalio. Atsikėlęs anksti, išėjau pasivaikščioti. Saulė pradėjo išlysti, lyg iš už kulisy, rausvų debesų ir savo spindulius leisti ant plikų medžių ir ant žemės gulinčių, jau sudžiuvusių lapelių. Ant triobų stogų tupėdami žvirbliai, šildėsi prieš saulę ir čirškė savo nuobodžią dainą. Aš jaučiuosi smagiame upe. Nėra geresnio daino, kaip pasivaikščiojimas ankstyvame ryte ir tai vienam, kada niekas mintį ne sumaišo. Praeina liudnos mintys, ateina linksmos. Kvėpuok sau sveiku oru ir buk sotus. Rupintis nėra kuom, nes kas jau pradėjo, daugiau ne sugrįž.

Pavaikščiojęs porą valandų, grįžau namon. Eidamas gatve N. pasitikau savo pažįstamą V. R. Tai jaunas gal kokios 20 metų. Užkalbinau jį:

— Labą rytą.

— Labą rytą...

— Kur tamista vakar buvai, kad ne mačiau?

— Pažįsti tą mergaitę, M. G., kuri prieš porą savaitių atvažiavo į mūsų miestelį?

(Toliaus bus)

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., of The Dirva, published weekly by The Ohio Lithuanian Pub. Co. at Cleveland, Ohio, Required by the Act of August 24, 1912.

Note: This statement is to be made in duplicate, both copies to be delivered by the publisher to the postmaster, who will send one copy to the third assistant postmaster general delivery (division of classification), Washington, D. C. and retain the other in the files of the Post Office.

Vincent S. Jokubynas — Editor, Cleveland, Ohio.

Ig. Sakalauskas — Editors assistant, Cleveland, Ohio.

Vincent S. Jokubynas, — Managing Editor, Cleveland, Ohio.

Paul Szukys — Business Manager, Cleveland, Ohio.

Stockholders:

A. B. Bartoszewicz, 2006 St. Clair Ave. Paul Szukys, 2004 St. Clair Ave. Ig. Sakalauskas, 2004 St. Clair Ave. All at city of Cleveland, Ohio.

Securities:

The Mergenthaler Linotype Co. Paul Szukys, Buss. Manager.

Sworn to and subscribed before me this 28 day of September, 1916.

(Seal) George W. Leddon, Notary Public. (My commission expires January 20th 1919)

Mrs. Henry Wood.

Rytų Pylis.

Drama 5-se aktuose 14-je atidengimų.

Lietuvių kalbon vertė.

B. Skripkauskutė.

VEIKIANČIOS YPATOS:

- 1) Levisonas — nedorasis,
- 2) Izabelė — kunigaikštė.
- 3) Daumantas — Izabelės vyras.
- 4) Vincukas — jų sunus, šešių metų.
- 5) Anelė — Daumanto pusesė.
- 6) Agota — jų tarnaitė.
- 7) Danelis — Daumanto senas draugas.
- 8) Severinas — kunigaikštis.
- 9) Minkevičius — teisėjas.
- 10) Barbora — jo dukterė.
- 11) Petras — jo sunus.
- 12) Magelė.
- 13) Žemsgiris.

AKTAS I.

Scena I.

(Ketkampis kambarys. Stalas, kėdės, daug visokių daiktų. Per duris matosi sodas. Prie stalo sėdi Anelė su mezginiu rankose).

Danelis (įeina): Tai teip, panele Anelė. Neuzilgo parvažiavęs ponas Daumantas ir parsivė sau gražią pačią.

Anelė: Jo pati graži, teisybė, o prie to dar ir duktė kunigaikščio, bet galima tikėti, kad ji bus didelė tinginė kaip ir jos tėvas. Ji prakiš Jono visą turtą ir privės prie elgėtystės.

Danelis: Aš netikiu, kad Jono pati būtų tokia, kokia jūs sakote.

Anelė: Tu man netiki?... Himm... (į savę). Ir Jonas man niekad apie tai nieko nepapasakojo. Aš jam visados buvau, nelyginant motina, o jis nuo manęs slėpėsi, iki šiol maniau, kad jis vis dar tą Barbora myli. Tikrai būtų gėda. Na, dabar ta mergaitė, tai ištikrųjų gaus galą. Išgirdus, kad jau Jonas apsisvedęs. Ji buvo begalo į jį įsimylėjusi. Visur paskui jį lakstydavo. Bet dabar dalykams kitaip virtus, turiu pasiimti sau keliatą atskirų kambarių, kuriuose galėsim vieni sau apsigyventi. Tai bent galėsiu prisizūrėti naujam Jono gyvenimui, nes žinau, kad ta jo pati tikrai privės jį prie elgėtystės.

Danelis: Na, reikia eiti persirengti, kad sutikti Daumantą ir jo gražią pačią (įeina).

Anelė: Tikra tiesa, bet gražumas yra tik per odos storumą (šaukia): Agota! Agota! (Agota įeina). Ar jau viską turi prirengus Daumantui?

Agota: Teip, viskas jau prirengta.

Anelė: Prirengi ir jo pačiai (supykus). Greičiau sukis su savo darbais (Agota greit įeina). Man geriau būtų žiūrėti į Joną, pasikorusi, negu apsisvedusį (įeina Danelis, Agota žiuri). Koks senas kvailys! Kas su tavim atsitiko? Na, persirengia teip gražiai, kad atrodai lyg jaunas ožys.

Danelis: Argi jau aš teip baisiai atrodau?

Anelė: Ištikro baisus. Jeigu man kas duotų aukso maišą ir lieptų teip pasirengti, tai nė aukso nenorėčiau. Pamatę vaiką dar pradės vadinti jaunikiu.

Danelis: Aš maniau, kad šitas frakas man gerai tinka, o tu peiki.

Anelė (tyčiodamasi): Labai tinka! Žinai tu ką dar tau trūksta — išsiuvinėtų gėlių, auksinių lapių ir plunksnuotos apiklės. Turėtum bent gėdą! Ar žinai tu, kaip senas jau esi?

Danelis: Teip, žinau. Vos tik šešios dešimtys metų rudenį suėjo.

Anelė: Oho! Tik šešios dešimtys. Tu man ir nesigėdink teip rėdytis. Pasisaukok, kad vaikai pamatę neprisegtų puodą prie žiupono vuodegos.

Danelis: Na, kad jau teip išpeikiai mano žiuponą, tai eisiu-gi persirengti, pagal tavo nuožiuos, t.s.... Aš girdžiu ką nors atvažiuojant (eina prie lango ir žiuri). Štai jau ir Daumantas parvažiavo su savo pačia Izabele (įeina Jonas Daumantas ir Izabelė).

Scena II.

Tie patis ir Jonas su Izabele.

Jonas (įeidamas): Linksmas grįžtu į savo gimtinę, Izabele! O, Daneli, mano senas drauge (sveikinasi)! Anelė, miela sėdė, labai esu linksmas, kad tave čia radau (sveikinasi). Izabelė, čia mano sesuo, Anelė (Anelė) Anelė, tai yra mano žmona, kunigaikštė Izabelė Severiniūtė, dabar Daumantienė.

Anelė (ironiškai lenkdamasi): Sveika ponai Izabelė!...

Jonas: Izabelė, čia mano senas draugas (Toliaus bus)

MOTERIMS PASISKAITYMAI

Vaikučių gerovė ir sveikata.

Šiandien tankiai susiduriame su nekurių žmonių klaidingomis nuomopėmis, nepaisymais ant vaikučių sveikatos, dėl kurių reikia perkelti užsikrečiamas ligas kaip tai adra, skarlatina, difterija ir tam panašiai. Pasitaiko ir toki atsitikimai, kad motina ne atskiria sveikus vaikus nuo sergančių.

Tokie atsitikimai buvo ne dėl blogo noro, bet dėl nesupratimo dalykų, kaip reikia tokių atsitikimų vengti. Reikia patenkti, kad ir tokios lengvos ligos kaip adra, dėl dalykų nesupratimo, nepaisymo, pas vieną kudių apsiereikia lengvai, o pas kitą randasi mirtinu pavojum, ar liekasi liudnomis pasekmėmis. Privalumu yra rūpintis vaikučius apsaugoti nuo tokių ligų dar ir todėl, kad tokios ligos nors ir buvo perleidžiamomis, vienok palieka savo pėdsakus, nes vaikučiai liekasi silpnais fiziškai ir protiškai.

Visokios užsikrečiamos ligos atsiranda gaunantiesi į vaikučių organizmą teip vadinamiems mikrobams, kuriuos negalima įžiūrėti nuoga akia, be tam tikro stiklo. Kad apsaugoti vaikučius nuo tų mikrobu, reikia prisilaikyti šiokių nurodymų:

Mazi vaikai nėkuomet neprivalo rasti viešose susirinkimuose, o ypač teatruose, kokio nebuk skyriaus, nes tokiose vietose visuomet oras yra persunkęs mikrobais. Vaikai visuomet turi būti rengiami pagal metų laiką ir oro reikalavimus; žaisti turi veskald tyrame ore, prieš saulę. Jeigu vaikas negali vaikščioti, nėra leistina, kad šliaužiotų ant nuogų grindų. Kada asla yra valoma, reikia daboti, kad nesukeltų dulkių; dulkių nuo rakandų ar sienų, nėra lestinu braukti su šluota; reikia jas nušluostyti drėgna mazgote.

Jokiu būdu nėra leistina, kad vaikus bučiuotų nežinomos ypatos. Nuo mažens reikia vaikučius pratinti prie savo skepetaitės nusi-valymui nosies ir burnos; reikia užginti naudoti skolin-tas skepetaites ar sava-sias skolini kitiems.

Reikia nuo mažens pratinti prie plovimo dantų ir lupų. Tas prisideda prie geros sveikatos ir apsaugojimo dantų. Nereikia pratinti vaikučius prie rinkimosi sau tinkamų valgių; turi valgyti tą, kas jam duodama; kiekviena motina privalo žinoti, koki valgiai yra tinkamai vaikų sveikatai.

Sveikata ir prigimtis.

Ne prausk burną, kada rengiesi išeiti iš namų. Ne užmiršk nusišluostyti rankas, kada jas numazgoji.

Ne nešioti ankštų švėrykų, nes suveržimas kojos sulauko kraujo bėgiojimą ir yra priežastis kojų šaltumo. Nusiduok, kad negirdi, jeigu kas tave giria. Žmonės ne visuomet tiki į tai, ką jie kalba, todėl bus geriau, jeigu į tave niekas ne atkreips atydos.

Ne prausk burną labai šaltame vandenyje; drungnas nieko nekenks.

Ne užmiršk kuo tankiau-

siai mazgoti dantis ir lūpas; jeigu jauti kokią dantų netvarką, tuojaus eik pas dantistą ir jam pasakyk apie tai.

Ne kaišiot tankiai liežiuvi per lūpas, nes teip dantant, išrodo, kad lyk jis būtų nereikalingas, ar burnoj jam vietos ne užtenka. Prie to, laikui bėgant jis ir lūpas iškraipo, kas sugadina veido išveizdą.

Nė naudok smarkių „perfumų“, nes jos perdirba žmogystos prigimtį ir panaikina skoni, kokį privalo turėti moteries išveizda. Jei gu jau godumas ne leidžia apsieiti be jų, tai bent naudoti ne daug, kad jų kvapu ne priversti praeivį ar draugystėje esantį nukreipti savo nosį arba šiek-tiek pakelti akis, kas įžeidžia moteries garbę, o to įžeidimo priežastis yra be miterinis anų „perfumų“ naudojimas.

Duokite save padailinti saulės spinduliams. Be saulės šviesos, be jos šilumos, niekas ne gali turėti gražumą.

Nesibaitykite oro ir vandens. Oras ir didžiausiais ligoniams suteikia palengvinimus; tankus maudymasis, mazgojimas kuno ir vėdinimas kambarių arba pasivaikščiojimas tyrame ore, reikalingas kiekvienam žmogui, kaip žuviai vanduo.

Neduokite kunui sutingti nesigailekite mankštinimusi. Pasimankštinimas tuks-tantų kartų žmogui priduos daugiau gyvumo ir sveikatos, negu atsilsis lovoje dėl mažiausio sutingimo. Tingėjimas stapdo kraujo tekėjimą ir gimdo sanarių stingimą.

Saugoti vidurių veikimą, nes vidurių neveikimas gimdo visokias ligas ir palaiko ne sveikatą. Reikia stengtis visuomet turėti epetiją prie valgio ir švariai užlaikyti virtuvę. Nereikia tikėti, kad tik mėsa ir duona yra žmogaus maistu ir priduo-da sveikatą. Daržovės, vaisiai švieži ir virti, teipgi pienas, naujina sveikatą. Valgyk ir gerk, visada su miera, niekad ne per daug. Perviršijantis valgis ar gėrimas gimdo nesveikatą.

Reikia sergėtis visokios baimės ir išsigandimo, bent vengti jų. Išgąstint tankiausiai buvo suardymu žmogaus gyvenimo ant visados. Lyginai reikia saugotis ir susirupinimo, nes susirupinimas pagimdo sąžinės graužimą, o tas veda prie desperacijos. Visuomet reikia stengtis būti linksmame upe.

Prieš ėjimą gulti, reikia išmesti visokius rūpesčius ir nusimintimus iš galvos, kad su ramumu eiti ant atsilio. Turint suerztą sąžinę ar turint koki susikrūtimą, negalima atsilsėti kaip reikiant.

Dirbti reikia visuomet su noru, linksmame upe. Ne noras prie darbo gimdo tinginį ir ne geras mislis, o tas su laiku teip įsieni kaip ir girtuoklystė ką vėliaus labai sunku, o tankiai net negalima prašalinti. Tinginys yra didžiausiu sveikatos neprieteliu, o labiausia, jeigu tinginys yra įsienėjęs, iš jaunų dienų.

SKAITYKITE VISI

“DIRVA”

UKININKŲ DIRVA

Apie gyvulių išputimą. (Tąsa)

vo vietos, putos iš snukio drimba, visos gyslos kraujo pribrinkusios. Gyvulus al-suoja greitai, pasišiaušęs, susitraukęs, pulsas jo muša tai silpniau, tai smarkiau, tai sustoja. Jeigu nėra greitos pagalbos, nelaimingas gyvulus pradeda stenėti, drebėti, kartais sunkiai su-dejuoja, puola ant žemės ir stimpa. Tokios ligos gema nuo apsiėdimo dobily, ypač jaunų, lucernos, esparcetos, barščių, kopustų lapų, jaunų bulvinių, rugių grūdų ir daugel kitko. Išputimo li-ga paeina tankiai nuo šal-notos arba labai rasotos žolės ir nuo priplėkusio šieno. Išputimą gimdo teipgi daržovės ir girdymas jaunos žolės. Visi čia paminėti paša-rai pagimdo gyvulio vidu-riuose troškulį arba gazų uždegimą.

Gydymui šios ligos reika-lingiausi yra prašalinimas anų gazų iš gyvulio vidurių. Prašalinimui gazų reikia priverstinai gyvuliui duoti gerti kalkinį vandenį, aptie-kose gaunamą, kurs vadina-si „Ammonia water“. Jeigu aptieka toli, tad greitumo dėlei reikia pelenų įpylus į vandenį, gerai išplakti ir tuomi girdyti sergantį gy-vulį Jeigu tas ne paranku, tad natūrališku būdu varyti gazus laukan, priverčiant sergantį gyvulį vemti, į ge-rklę jam dedant guminę dūdą. Jeigu nuo to nebus pagalbos, tai reikia pradurti pilvą su tam tikra yla, vadinama trokoru. Yra tai plona, apvali arba paplokš-čia dudelė, apie 7 colių il-gumo, per kurią eina plo-nas, stiprus, apvalus ar kam-puotas, smailas dratas su mediniu koteliu viršuje. Vartojant šitą įrankį reikia elgtis šiaip: Stotis prie gy-vulio snukio priešakiu, apa-ratą pridėti galu prie gy-vulio paslėpsnio ir delnu smarkiai paspausti medenį kotelį ano aparato. Durtu-vas perlys per odą, per mē-sas ir atsidurs prie pilvo. Po ištraukimo ano durtuvo, gazai eina laukan per pra-durtą skylę ir pilvas gyvu-lio pradeda bliuksti. Triube-lę, per kurią eina čia pasa-kojamas durtuvas, ne rei-kia tuojaus ištraukti; tegul ji pabuna gyvulio kune, nes skyelė gali užsikimšti ir gaza sustoti, tad pradū-rimas turi būti atkartoja-mas per tą pačią triubelę.

Tokius gyvulių išputimus Lietuvoj vadina „pelės“. Tie žmonės, kurie Lietuvoje yra gyvenę ant ukių, maž daug yra apsipažinę su taja gyvulių liga ir todėl esant reikalui šiek-tiek nusimano ką reikia daryti. Nėsan po-ranka aparatui vadinamam „trokoru“ galima panaudoti peilį arba ilgą ylą.

Kaip vaikus užlaikyti ant ukės.

Daug ukininkų, nevien lietuvių, bet ir svetimtaučių, kurie turi kėblumus su sa-vo vaikais, kurie jokiu bu-du ne nori gyventi ant ukių, ir todėl tėvams neduoda ra-mumo, prikalbinėja juos pa-mesti ukę ir keltis į miestą. Tokių atsitikimų yra gana daug, kad jeigu tėvai vaikų prikalbinėjimų ne klauso, jė-tai sunus ar duktė, slap-tai pasiima savo daiktėlius ir

pažėga į miestą, kad ten „poniškai“ gyventi. Tokiu būdu, senas tėvas ir motina, ne turėdami įjegos atsispirti tokiems kėblumams, tan-kiai pasiduoda ne visai iš-mintingiems vaikų norams ir pusdykiai praleidę savo daile ukę, kraustosi į mie-stą.

Kodėl vaikai ne rimsta ir ne nori gyventi ant ukių, bet galvatrukčiais veržiasi į miestą, kur tankiausiai patinkama vargas ir skur-das, vieton tikimosios lai-mės, kurios jokiu būdu mie-ste rasti negalima? Pasis-tengsime apie tai paaiškin-ti.

Tulas ukininko sunus, ku-ris pats savo praktikoje pa-tyrė apie „gerą“ gyvenimą mieste, paduoda receptą kaipo patarimą ukininkų vaikams, kaipo vaista, kurs gali priversti juos gyventi ant ukių. Jo patarimai yra štai koki:

Tegul tėvai parupina ge-ras knygeles ir laikraščius ir tegul savo vaikus pripra-tina juos skaityti. Tegul išteigia jiems koki klubą, kur jie galėtų susirinkę pra-leisti savo liuosas valandas.

Tegul rengia draugiškus su-sirinkimus, kur priaugantis jaunimas galėtų rasti sau pasilinksminimą ir galėtų sueiti į pažintį, nes niekas žino tas ne grąšina nuo ukių jaunvilius, kaip nuo-bodumas, neturėjimas kur pasilinksmin-ti ir neturėji-mas progos sueiti į pažintį.

Tegul ukininkai bent du kartus į metus parengia jau nuoliams koki pasilinksmi-nimą. Tegul savo vaikus mokina ukininkystės ir pra-tina prisirišimo prie ukės.

Geriausiu yra pavesiti su-nui ar dukteriai sklypelį žemės ir tegul jie jį sau su-naudoja patįs apdirbdami ir ant jo sėdami ar sodindami ką nori, tegul iš jo naudo-jasi. Prie to tėvas privalo savo vaikui padėti darbe ir jam duoti patarimus apie tokius dalykus, apie kuriuos jis ne nusimano. Tokiu būdu sunus ar duktė nuo savo jaunų dienų pamylės žem-dirbystę, tikėdamiesi sau naudos ir teip jie išaugs prisirišę prie ukės.

Turtingesnis ar geriau išgyvenęs ukininkas priva-lo savo vaikams paskirti koki gyvulį, kaip vai-kams teip ir mergaitėms. Paprastai vaikai myli ark-lius, myli jodinėti ant ark-lių. Tegul jie sveiki sau jo-do, jei turi prie to norą ir užtektinai laiko.

Kada sunus paauga, už-baigus jam mokyklą, reikia jį pasiųsti į ukininkystės mokyklą. Ten vaikas prasi-lavins ukininkystės, iš ko bus tėvui daugelyje dalykų didelė pagelba ir jam pa-čiam, kuomet paims valdyti ukę, kuomet nereikalaus bėgioti pas kaimynus klausti patarimų.

Sunus ano ukininko, kurs duoda šiuos patarimus, yra tikras, kad jo patarimai yra geri ir tik reikia stengtis juos išpildyti.

Kaip išimti taukuotus plėmus.

Visus riebalų padarytus plėmus ant audimo, galima išmazgoti aptiekose gauna-mu ether. Plėmai ne paliks po savim jokio ženklų, jei-gu bus gerai ištrinti čia pa-minėtu eteru.

Nedėdienio Pasiskaitymai

Dėdulė

Radiumas.

Keli metai atgal, ne mažai trukšmo pasaulyje padarė atradimas Radiumo. Radiumas lietuviams yra la bai mažai žinomas, todėl Dėdulė biskį jums papasakos.

Radiumo atradimas didžiausį truksmą — lermą darė Lenkijoje, nes kaip sakoma, jį atrado, jo slapybės atidengė lenkė — C. Skłodowska, nors didesnė garbė priklauso jos vyrui, profesorui Curie, kurs Radiumą jau pirmiausia buvo tyrinėjęs. Bet lenkai sako, kad Radiumo išradimą palikdami Skłodowskai, jie ne ima ant savęs tokia nuodėmę, kokią jie yra papildę prisivindami sau naują tautietį, anais metais buvusį garsiu Japonijos generolą Kuroki, arba prisivindami vardą Euevero Boja, nuskriaudę garsų francuzą. Bet grįžime atgal prie Radiumo. Buvo tai žemės kuno šmotas, kurs vėliaus žmonėms parodė savo stebuklus. Jis atydą atkreipė ant savęs tuom, kad jis rodė daug augštesnę tem peraturą tame pačiame kambaryje, negu rodė termometras. Patėmyjimas šito veikimo, parodė ne užginčijamą energiją, kuri ne gali būti sunaikinta negi iš nieko sutverta, vien pakeista iš vienos formos į kitą lygioje dalyje, ot, kad ir paveizdan ėmus judėjimą mechanikos, kuri gamina šilumą, pavyzdin mašina dirba elektrą. Rods, iš elektros ne gauname liepsną, kuri mums šviestų lyg koks degantis daiktas, bet užtaigi jos energija nėra sunyktanti. Dėlto gi kunas, kurs negali išlii augščiau temperatūros, kuri aplink jį randasi, jei bent iš vidaus jį kas šildytų. Bet tas užtėmyta pas Radiumą.

Mokslininkai pradėjo džio vinti savo galvas. Juk ir buvo kuom džiovinoti, išvidus tokį stebuklą, kuris turėjo būti ištirtu. Profesorius Ernestas Rutherford, pirmutinis išsireiškė, kad Radiumo išduodama šiluma paeina nuo jo vidurinės jėgos, kur mažosios kuno dalelės, arba sudėtinės dalys, gamina karštį ir tveria spindulius, kurių veikimą judina didesnes sudėtinės dalis ir tų judėjimas, veikimas, gamina karštesnius spindulius vadinamus Alfa (pradžią), kurie suteikia pilną galę Radiumui. Šita teorija mums aiškina, kad veikimas sudėtinų dalių, kurias vadinama korpuskulais, nėra nuolatinė. Grupa anų korpuskulių gamina spindulius vadinamus beta, kurių jėga pereina per kiekiausių kėvalą, kaip pereina lempos šviesos spinduliai per stiklinį langą. Bet korpuskulai, gaminanti spindulius alfa, turi kitokią ypatybę, nes šitų spindulių veikimas atsimuša į labai kietus dalykus ir jų veikimas mažumu sustoja, ir tik pamažėli veikia, kol gaunasi ant paviršiaus Radiumo. Dabar gali būti aišku, kad spinduliai, sumazinę jėgą savo veikimo, stovi kiek ant vietos ir tokiu būdu išildo patį kuną, kaip kad iššauta kulka, savo besiveržimu išildo šautuvo vamzdelį.

Vienok čia dar kasžinko

truksta, kad dalykas būtų aiškiu. Dar turime pasikalbėti, iš kur anos sudėtinės dalys ima sau energiją, kuri anas sudėtinės daleles priverčia prie veikimo. Vienas išaiškinimas gali būti tas, kad anos sudėtinės dalelės, vadinamos korpuskulais, sukasi aplink save, neapsakomu greitumu, kaip sukasi planetos aplink saulę. Tas stebėtinai Radiumo dalių veikimas prisideda prie veikimo atomų, apie kuriuos jau kiek pirmiau esu jums kalbėjęs. Aišku, kad jėga jungianti korpuskulus su atomais, turi būti didelė, nes kitaip esant, dalelės arba korpuskulai, greitai besisukant apie save, vienas nuo kito atsiskirtų ir subyrėtų trumpoje valandoje, kuomet, kaip mokslininkai tikrina, reikia gal net tukstančio metų, kad Radiumo jėga išsisemtų ar nustotų savo lygsvarumą, kas atimtų jėgą jo veikimui.

Teip didelė jėga užsiveria atomuose, kad pasakojimams apie ją net tikėti nesinori. Garsus mokslininkas Thomson, sako, kad mes turėtume šmotelį Radiumo, didumo žirnio grudo, galėtume pervaryti per Oceaną didžiausį laivą, nes toks šmotelis Radiumo atstoją kelis tukstančius tonų anglio. Mokslininkas William Ramsay apskaito, kad jėga, užsiverianti viename tone Radiumo, galėtų varyti laivą, paimantį 15,000 tonų sunkumo, pajiegoje 15,000 arklių, su greitumu po 15 mylių į valandą, per tris dešimtis metų, be sustojimo. Dabar tam reikalaujama pusantro milijono tonų anglio.

Anglijos taupumas.

Išrodo, kad Anglija mažiausiai atjaucia stoką finansų, už visas kitas kariaujančias šalis. Dabartinio laiku nė vienoje kariaujančioje šalyje taupumas ne stovi ant tokio augšto laipsnio, kaip Anglijoje. Apie Anglijos taupumą rusų dienraštyje "Russkoje Slovo", tulas Čukowskis rašo:

Taupumo obalsį, Anglijoje, pirmiausiai pradėjo skleisti spauda. "Daily News", rašo, kad kiekvieną savaitę visoj Anglijoje yra išprosinama virš 50 milijonų apikaklių (kalniurių) ir mankietų. Per metus gi du ir pusę milijardų. Ant krakmolo ir anglių išeina 70 milijonų rublių. Taigi šalin su prosiotomis apikaklėmis ir mankietais.

Tame pačiame "Daily News" tula ponio rašo, kad suaugę ir vaikai tegul nešioja žiurkštus, nes tuomi sutaupeys milijonus, kuriuos išleidžia pirkdami drabužius. "Turtai tautos žiurkštuose" — sako rašėja.

Laikraštis "Times" kiek galėdamas agituoja vartoti kuomaziau šviesos. Sako, eikime gulti kuomazėčiausiai ir kelmės kaip aušta, o sutaupysime milijonus.

Taupumo jėga mada. Visi laikraščiai stovi už jį ir duoda informaciją. Pabaigoje Vasario mėnesio, tula ponio "Daily Mail" rašo: Pirkau septynias vietas, kurios iki Spalio mėnesio man sudės 792 kiaušius.

nus. Lesalas man parsieis 19 rublių. Panašių pasigyrimų buvo daugybė ir ne nuostabu, kad Londono miesto namų balkonai pavirto vištinių kais.

Tapumas pradėjo plėtotis. Tula Julietta Duff, viešai laikraščiuose apskelbė, kad laike dabartinės karės paliaus lankytis pas kitus, ir pati nieko neprisims į savo namus ant pietų, teipgi vėlada nešios senus drabužius. Carnelia Vinbarn, sutvėrė tam tikrą taupumo draugiją (Women's war Economy League), prie kurios prisirašė turtingiausios Londono ponios. Tikslas draugijos yra toks: Nariai turi visada nešioti senus drabužius, nevažinėti automobiliais, prisilaikyti nuo svečių ir balių, teipgi ir kitur neiti. Nevalgyti restauracijų, nepirkti jokių užrubežinių daiktų, kaip produktų teip ir padabinių ir sumažinti skaitlių tarnų. Rezultatas įstatų: nematyti bėgiojančių automobilių nė vežimų. Namuose apsieinama be tarnų ir virėjų, žodžiu, šiadien Londono aristokratija lygi prastiems žmonėms.

Laikraštys "Times" pasirodė straipsnis tulos moteriškos, kuri atsišaukia į visas moteris sakydama: "Šalin su išdykumu! Šalin mados. Iki šiol vartojami kasnykai ir sagučiai (guzikai) griaua tautą. Ne mums šiadien vaikyti madas. Visos moteris tegul prisilaiko vienodumo. Nešikime prastus sijonus ir jakutes, be jokių raukšlių ir pagražinimų. Tegul kiekvienai moteriai buna nereikalingas gorsetas. Teip elgiantis mes sutaupysime milijonus".

Toks atsišaukimas sukėlė didelę sensaciją visame Londone. Moteris protestavo, bet atsišaukimas nepasileiko be pasekmių. Didžiausi Londono madų magazynai tapo uždaryti.

Taupumas įsivešpatavo. Nuo didžiojo lordo iki paprasto darbininko. Ir ačiū tokiam taupumui Anglijoje, pragyvenimas nėra teip brangus, kuomet kitose šalyse bado šmėkla stovi. Su lyg Asquitho pranešimu, pasirodo, kad Anglijoje pragyvenimas pabrango tik ant 30 nuošimčio. Taipumu Anglija perviršio visas tautas.

Ar faktiškai reikia prirodyti — sako McKenna, kad karės neatjautimas yra kenksmingas visai šaliai. Jeigu darbininkas šiadien daugiau uždirba ir nori pagerinti savo gyvenimą, tai tik ne karės laike. Jeigu neatšizvelgiant ant nieko gyvenkite teip kaip paprastuoju laiku, tai kasdien gyvenimas eis brangyn.

Tokie augstųjų valdininkų atsišaukimai išskėlė protestus iš darbininkų pusės. "Duokite pavyzdžius" — šaukia darbininkai. Pavyzdžiai pasirodė. Pabaigoje Gruodžio mėnesio visi ministrai ir šiaip augstieji valdininkai susirinkę sumazino sau algas.

Tokiu būdu turtingiausia iš kariaujančių viešpatyčių, Anglija, pirmutinė įvedė savo šalį ant augščiausio taupumo laipsnio. Dėlto gi ji, Anglija, ramiai žiuri ateitin, nežiurint, kad Anglijai daugiausiai parsieina dabartinę karę, negu kitas, kurios iki Spalio mėnesio man sudės 792 kiaušius.

Anglas iš prigimimo nėra taupus teip kaip francuzas. Francuzas nuo pat jaunystės pripranta dėti centą prie cento, kad senatvei susikrovus sau turtą. Anglijoje gi taupumas yra ne egoistiškas, bet visuomeniškas, kuris yra daug naudingesnis šaliai. Visiems mums reikėtų sekti anglų pavyzdį.

VIETINĖS ŽINIOS

Savaitinis Kalendorius

Spalis.

7 S. — Justinos
8 N. — 17 Ned. po Sekm.
9 P. — Dionizo
10 U. — Franciškaus
11 S. — Placidios
12 K. — Maksimilijono
13 P. — Edvardo

12 d. Columbus diena.

Nekurios mokyklos ir valstybės įstaigos bus uždarytos.

"LIETUVIŲ DIENA"

Jau tik 25 dienos liko iki "Lietuvių Dienai", kurioje bus renkama pašalpa Lietuvai. Rengkitės visi prie tos dienos. Ruoškitės prie darbo. Pasistengkite, kad ta diena atneštų naudą badaujantiems mūsų broliams ir seserims.

Lietuva šaukiasi pas mus pagalbos. Išgirsime jos šauksmą ir atmintime, kad tai yra šauksmas mūsų motinos, mūsų tėvynės. Jieškokime jai pašelpos. Neškime jai pagalbą!

M. YČAS

Kalbės Clevelande Nedėlioje, 8 d. Spalio.

Laukiama svečių. Šiomis dienomis, Clevelande, lankysis svečiai iš Europos, p. M. Yčas ir kun. Žilinskas, kurie keliaudami iš Chicago į rytines valstijas, pakeliu sustos, kad atlankius clevelandiečius ir jiems pasakojus apie Lietuvos politiską ir ekonominę stovį, teipgi nurodžius jos sielvarčius, dėlei kurių reikalinga butina pagelba. Diena jų atsilankymo, bus paskelbta plakatais. Pralkalbas jiems rengia vietinė

KUN. J. ŽILIUS

Kalbės Clevelande Nedėlioje, 8 d. Spalio.

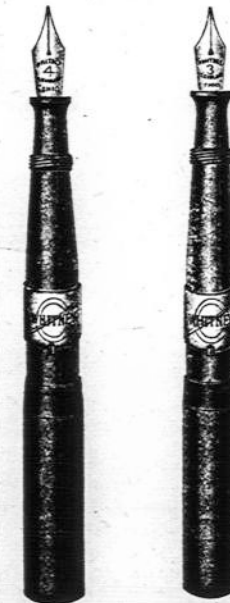
ALTS. kuopa. Geistina būtų, kad visi Clevelando lietuviai susirinktų pasiklausti svečių prakalbų. (tąsa ant 8 pusl.)

AUKSINĖS PLUNKSNOS

Laikančios savyje rašalą, yra dabar plačiausiai vartojamos ir tai vienas iš parankiausių rašamųjų įrankių. Todėl visi jas ir perka. Bet jei nori turėti tą parankųjį dalyką, niekad nebandyk pirkinėti pigių, kurios yra paduodamos po 25c., 50c., \$1.00 arba, kad ir \$1.50, nes bus veltas pinigų išmetimas ir tos plunksnos niekad gerai rašyti negal, nes jos padarytos tik dėl apgavystės. Ir todėl norėdamas turėti gerą plunkną, nepirk pigesnę, kaip \$2.00 ir tai tik šios kompanijos, nes bėgyje 3 m. daug esome mūsų pardavę ir visi mūsų viengėčiai kostumieriai yra patenkinti ir užgaudinti.

PREKĖ

Nuo \$1 iki \$10.00.

GAUNAMOS

"DIRVOS" Knygyne

2004 ST. CLAIR AV.

SPALVUOTAS Suvalkijos Žemlapis.

Sutaisė B. K. BALUTIS Kartografas-Geometras.

Didumas 22 colių pločio per 28 colių ilgio. Kaina \$1.00.

Gaunamas

"Dirvos" Redakcijoje, 2004 ST. CLAIR AV. CLEVELAND, OHIO

Draugijų Reikalai.

Jaunimas, nepraleiskite progos lavinimas balso ir veikalo C. L. Teatrisko Choro drausė dykai, tik prisirašykite prie gystės. Susirinkimas atsisub Panedėlyje, 9 d. Spalio 7:30 vakare, ant Zvaigždės sveitanės, 2041 Hamilton ave.,

Pasilinksminimo Vakarais. Surengtas šv. Juozapo Draugystės, Youngstowne, Ohio. Atsisub 7 d. Spalio, Rumėnų salėje 645 Poland ave. Pradžia 7:00 vakare. Inžanga: vyrams 50c. Moterims dykai. Dr-stė šv. Juozapo.

Pardavimai.

ANT PARDAVIMO Puikus namas prie Superior Ave., po No. 6507, Biznio distrikte. Kas pirks, tas nesigraudins. Labai lengvos išlygos. Dasižinokite ten pat.

Pigiai parsiduoda šildomas pečius Base (Bume ant kietu angliu. Galima sušildyti 6 kambarius.

6721 Edna Ave. "Pool Room" ant pardavimo. Atsišaukite: 2004 St. Clair Ave.

Parsiduoda Grosernė kampiniam name, išdirbtas biznis bėgyje 25 metų. Parsiduoda tik valgomieji produktai Rakandai priklauso prie namo savininko. J. BERGER 2553 Superior Ave. Cleveland.

KAS REIKALAUJA NUOŠIMČIO?

Ta ypata pirmutinė reikalauja nuošimčio, kuri sunkiai dirbo ir taupė savo pinigus.

Dabar jis leidžia savo pinigus dirbti, o jis ilsisi.

Tamista ir gali padaryti teip.

Mes mokame 5 nuošimčius už sutaupytus pinigus.

THE ST. CLAIR AVE.

Savings & Loan Co.

2006 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Jonai, kur-gi tu taip skubiai bėgi?

W. WISZNIEWSKI

1024 KENILWORTH AVE. S. W.

Na tai ką gi ten veiksi. "Na, ar-gi tu Juozai dar nežinai, kad mano rytoj vestuvė, tai bėgu nusipirkt GERŲ CIGARŲ." O-o-o taip, ta ir aš kitokių nė nerukau. Tai labai geri cigarai.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingėdžiausius atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdėlių ir apyskaidėlių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomui ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygėlių, kurių dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DIRVOS" SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius SPAUDOS DARBUS

MUSŲ SPAUSTUVĖ SPAUSDINA knygas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvitas, laiškas ant galvius, kopertus, tikičius, vizitines korteles, ir t.t. Kadangi mūsų spaustu- vė įrengta sulig naujausios mados mašinomis ir raidėmis, todėl ir spaudos darbus atliekame dailiai, greitai ir pigiai

Siųsdami užsakymus adresuokite šitaip:

"DIRVA"

2004 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Geras pavyzdys lietuvių biznierių. Besiartinant "Lietuvių Dienai", kurioje bus renkama aukos Lietuvos sušelpimui, pp. Zitkevičius ir Palionis, turinti drabužių krautuvę šale "St. Clair Savings" bankos, aukauja asmenų dolerių vertės "sveitę", kaip dovaną vienam iš aukų rinkėjų, kurs "Lietuvių Dienoje" surinks daugiausia aukų.

Yra tai gražus pavyzdys, kurį turėtų sekti kiekvienas lietuvių biznierių, kurių čia Clevelande, tiesa pasakant, yra labai daug. Žingei du butų, ar rasis daug tokių, kaip pp. Zitkevičius ir Palionis.

Kalba apie politiką. Tarpe lietuvių eina kalbos, kad būtinai lietuviams reikalinga imtis prie politikos šios šalies, kad lietuvių turėtų didesnę įtaką pas svetimą tautą ir lengviau galėtų išreikšauti savo tiesas, kurių sunkumą dabar jau pamačius, kuomet pradėta rengtis prie "Lietuvių Dienos", kuomet reikia ir šian ir ten landžioti. Manoma, kad pavarius kiek agitaciją ir ateinančio pavasario rinkimuose statyti lietuvių kandidatą į kokį bent urėdą.

Tas jau seniai reikėjo susiprasti ir tame reikale pasidaruoti. Politikoj turbut niekas kitas taip toli ne atsilikęs kaip lietuvių.

Teatrališko Choro vakaras. Pereitame nedėdieny, Ulman salėje atsibuvo vakaras Clevelando Lietuvių Teatrališko Choro draugybės. Ant scenos buvo stadija, du kalėdėliai: "Draugas" ir "Kas bails". Pirminis veikėlis yra gana silpnas, nors atvaidinta vidutiniškai (rolėse gerai atsižymėję Grovėnė ir Lugas, Grovas pradžioje nudavė labai lėtą, bet galiausiai įsidrąsino ir viskas išėjo artistškai). "Kas bails" išėjo natūrališkai ir geriau atvaidinant jį ne galima reikauti; Navičkas ir Stanbiutė savo rolėse pasirodė ne "megejais", bet originališkais, talentuotais artistais. Pusėtinai gerai lošė ir Šnibždukas, plėšiko rolėje. Buvo dainos ir solo. Sudainuota: "Lietuva", "Lietuvos Baublys", "Jojo bernelis" ir "Lietuva tėvyne mūsų".

Apie dainas nėra ką sakyti, nes visi žino, kad šis choras yra atsižymėjęs savo dainomis. J. Daudžiūtės solo "Motinos likimas" išėjo gerai, tik per greit pasitraukė nuo savo vietos, paskutiniams akordams dar ne nusikambėjus. Antras solo (žodžiai ne nugirsta) išėjo gerai. J. Marozitės solo "Paukšteliai mieli" ir "Meilės skausmai", tiesiog sakant, žavėjo publiką ir jai dėkavojant, delyn plojimai nebuvo galo. Viskas kas patėmyta, tai salė ne atsakanti, nėra akustikos ir todėl giedorių balsai nyksta pačių giedorių tarpe. Iš giedorių, mergaičių, tuloms butų patartina, kad jos eidamos giedoti, pavalgytų namie, nes "vakarienevimas" ant scenos labai ne malonus įspūdis daro.

Zmonių priešrinko pastebėtina daug, galėjo būti 500 žmonių. Tik vargas, kad salėje sėdynių labai mažai (tų pačių dalis su "minkštomis" sėdynėmis — be dugnų) ir todėl didesnė pusė turėjo stovėti. Tvarka

visą laiką buvo laikoma kaip replėse; jeigu visur teip tvarka būtų daboja, betvarkės ir trukšmai iš mūsų susirinkimų išnyktų. Mergaitės, vadžiojančios svečius į sėdynes, savo gabumų papuošė tvarkos vedimą. Po programai buvo šokiai. Choras gryo pelno turėjo suvirš 100 dolerių.

Sudėję "Stock yards". Pereito panedėlio dieną užgimė gaisras kiaulių skerdyklos "Cleveland Union stock yards", prie W. 65 gatvės. Gaisras sunaikino triobėsius ir 18 vagonų prikrautų kiaulių, kuri turėjo būti išsiųsta į artymus miestelius. Gaisrui išsiveržus, paleista iš užtvarų kiaulių, kad jas apsaugoti nuo ugnies, aplinkiniuose distriktuose gatvės prisipildė kiaučiais. Daug vaikų persigando pamatę nepažįstamus žveris. Skerdyklų nuostoliai apskaitomi iki 30,000 dolerių. Čia pat 4 Rugsėjo buvo gaisras, kurs nuostolių pridirbo iki 10,000 dolerių.

Sugriuvo tiltas, 2 žmonės užmušta, 67 sužeisti. Pereito utarninko vakare atsitiko didelė nelaimė ant 3 W. gatvės tilto ties Baltimore & Ohio geležinkelio, kuomet dviem gatvekariams bėgant į priešingas puses, tiltas lūžo ir abu gatvekariai su pasazierais, sykiu su griuvančiu tiltu nupuolė 20 pėdų žemyn. Iš gatvekarių keliaujančių pasazierių 67 sužeista ir 2 užmušti, tame vienas kunduktorius Linijos Scranton Road. Pradžia katastrofos buvo, kad į miestą bėgantis gatvekaris, iš kalno pasileidęs visu greitumu. Motormonas jokiu būdu gatvekarį negalėjo sustabdyti, nes prietaisai ratų priveržimui buvo netikusios. Pakalnėje, ant užsikimo, gatvekaris išsoko iš šėnių ir bėgdamas į šalį užbėgo ant šale einančio vežimo "Cleveland Box Co." Vežimas sulaužyta ir arkliu užmušta. Gatvekaris atsimušė į plieninius stulpus ir tas teip smarkiai sujudo, kad tūl, kad tas lūžo per patį vidurį. Tuomet ant bėgo kitas gatvekaris iš miesto, kurs jau susilaikyti negalėjo, nes tiltui puolant žemyn, dėlei jo įlinkimo pakalnės sustojimas nebuvo galimas.

Keno kaltė šioje katastrofoje, iki šiol ne ištirta. Rodosi bene bus kalčiausiu miesto inžinieriaus asistentas, kurs prieš savaitę šio tilto gerumą užtikrino. Nors jis dabar prisiega, kad tiltas buvo labai geras (25 metų senas), bet kam teko tuom tiltu eiti, kiekvienas pasakys, kad juom ir pėksčiam eiti buvo pavojinga, ypač toje vietoje, kur jis atsidadydavo laivų perėjimui. Vežimui einant, siubavo kaip niekam nevertas. Tiltas sargas Copion, kurs guli sužeistas Lakeside ligonbutyje, sako, kad jis tris kartus padaręs savo patėmyjimus miestui, kad tas tiltas kada nors sugrius, bet jo patėmyjimais buvo praleisti su vėjais. Vienas iš kunduktorių, tarnaujančių ant "Scranton Road" gatvekarių, sako, kad jis apie pavojingumą to tilto kelis kartus sakęs viršininkams "Cleveland Railway" kompanijos, bet galiausiai gavo atsakymą "užsidaryk burną", daugiau nieko ne sakė.

Atsidadė mokykla. Su 5 d. Spalio atsidadė vakarinė amatų mokykla, kuri randasi prie E. 55 ir Scovill gatvių, randasi East Technical High School triboje. Ši mokykla yra valstijos palaikoma, tad lengva į ją įstoti. Labai patartina lietuviams į ją įstoti, nes išlygos yra labai lengvos. Už 10 savaitių reikia mokėti tik \$5, bet jeigu mokins lanko mokyklą mažiau 70, tad gražinama \$3.50. Lekcijos prasideda 5:00 — 7:00 ir 7:15—9:15 vakare.

Vyrams kles, kurioje mokinama: Praktikos, ant mašinų, kalvystės, molderystės, dailiųjų medžio išdirbystės, elektrotechnikos, braižymo, architektūros, cecerystės, pramonės, chemijos, agrikultūros, matematikos ir kitokių amatų. Moterims kles: gaminių mo valgių, galvos parėdų, chemijos, higienos ir daugel kitko.

Taigi, kurie geistų į šią mokyklą įstoti, privalo pasiskubinti, laiko negaišinant, kol dar yra vietos mokykloje. Gaukite aplikacijų blankus ir pasiskubinkite jas išpildyti ir priduoti mokyklos ofisan.

A. Rašimas.

A. Rukas.

Keliaujantis "Dirvos" agentas, šiomis dienomis lankysis New Jersey valstijoje, Trentone, Burlingtone, Roeblyne ir kitur. Pas jį galite užsirašyti "Dirvą" ir jam užmokėti prenumeratą, kai po mūsų įgaliotam agentui.

Administracija.

New Britain ir apylinkės Lietuviams.

Kas iš New Britain, Conn ir jo apylinkės nori užsirašyti "Dirvą" ar gauti pavieniais numeriais, gali kreiptis prie mūsų agento Vaclovo Gilevičiaus, 89 John st. New Britain, Conn. ir prenumeratą galima jam užmokėti.

"Dirvos" Administracija.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Onos Lelišaitės, paeina iš Suvalkų gub., Marijampolės pavieto, Balbieriškio gminio, Malinavos kaimo. Ji pati ar kas kitas malonėkietė duoti žinią šiuom antraštu: Juoz. Kasantinavičius 2004 St. Clair Ave. Cleveland, O.

PARDAVIMUL.

Parsiduoda farma su visais reikalingais triobėsius už \$2,500. 40 akrų žemės. Išmainome ant kitokio nejudamos savasties arba parduodame. Kreipkitės laišku arba ypatingai. L. Bednarski, 2110 Prospect Ave.

Panedėlyje, 9-tą d. Spalio, 1916 metu

«JAU ATSIDARO»

Prof. Klimavičiaus
SOKIŲ MOKYKLA

3704 SUPERIOR AVENUE

Lekcijos atsibus kožno Pnedėlio ir Pėtnyčios vakarais nuo 8:00 valandų.

Vyrams \$4.00 Marginoms \$2.00 už 10 LEKCIJŲ.

Vaikinai ir Merginos! Kurie norite dailiai išsilavinoti šokius šokti, tad atsilankykite į viršnurodytą vietą. Mes garantuojame, jog išmokinsime visokius šokius ir į trumpą laiką besikturmo ar tai senas ar jaunas.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

ĮKORPUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIĄ.

Už padėtus pinigus mokame penktą nuosimtį nuo dienų padėjimo iki dienos atėmimo.

Taipgi taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukšty.

Viršminėta banka siūnia pinigus į visas dalis svieto. Parduoda laivakortes ir money orderius. Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus. Atliekame rejeentališkus reikalus. Perkame ir parduodame namus ir lotus. Skoliname pinigus ant savasčių (property) ant lengvų išlygų.

BANKOS VALANDOS:
Nuo 8:00 ryte iki 9:00 vakare.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.
2006 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Prospect 953 Central 6488

DR. J. ZWICK,

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS.

1935 St. Clair Ave. N.E.
(Ant kampo St. Clair ir East 20 gatvės)
Ant Pakilčio Aptiekos.

OFISO VALANDOS:
Ryte: nuo 9:30 iki 10:30.
Vakare: nuo 5 iki 7:30.
TELEFONAI:
Cuy. Centr. 4235, Bull. Prosp. 975.
Gyvenimo Telefonas:
Prisc. 1558-8

Krajava Pirtis

Jeigu nori taip, kaip Lietuvoje puikiai išsivieni karstame garsu vana, tai atsilankyk į mūsų PIRTĮ.
Anars košn diena nuo 12:00 dienos iki 12:00 nakties. Subatoma per ištisą naktį. Sėdės dël motorų.
Galima susilaikyti lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Taipgi statome bankas.
A. SOGLOWITZ.
2547 E. 38 GATVĖ. Arti Woodland.
Central 2205-W

Šeimyniški vaistai, kuriuos kiekvienas privalo turėti savo namuose.

Pakelčio Kraujo Valytojas. (Blood Purifier) Geras vaistas kraujo valymui, nuo reumatizmo ir kitokių užsisenėjusių ligų Prekė \$1.00.

Pakelčio Plaučių Balsamas. Geras vaistas nuo kasulio, šalčio, bronchitų ir visų gerklės ir plaučių ligų. Prekė 25.

Pakelčio Vaistas nuo Nuospaudų (Corn Cure) Greitai nugaldo kojų nuospaudas Prekė 25c.

GAUNAMOS LIETUVIŠKOJ APTEIKOJ PAS:

C. PAKELTIS,

1937 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

VIENATINĖ Clevelando Lietuviška Namų ir Paskolos Draugystė-Banka

Įkorporuota per valdžią valstijos Ohio Vasario 2 d. 1909 metų.
PAMATINIS KAPITALAS (STOCK) \$250,000.00.
Parduodame šėras kaina \$100.00 ant lengvų išmokėjimų, po 25c. kas savaitę, kur atneša ne mažiau kaip 6 nuosimtį. Taipgi primame pinigus taupinimui (deposite). Už padėtus pinigus mokame 5 nuosimtį. Skoliname pinigus dël pirkimo namų ir lotų ant lengvųjų išlygų; skoliname daugiausia, negu svetimatų bankų dvi trečdali sumos. Gerbiausieji vieniečiai! Kreipkitės į šią prakliną įstaigą, nusipirkite bent vieną šėrą, arba dekie pinigus taupinimui, užtikriname, jog lengviausiai suėdysite pinigus ir greičiausi tapsi savininku nejudamos savasties, ir tuomi pastumėsi savo tautą keliu progresu. Clevelando Lietuvių Tautiškos Bankos ADMINISTRACIJA.
Ofiso valandos: Utarnikais, nuo 7:30 iki 10:30 vakare. Subatoma nuo 7:30 iki 9:30 vakare.
1934 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

ALEKNAI PBU KAUSKAS

pirmos klasos

Mėsinyčia ir Daržovių

KRAUTUVE

Išvežioja užsakymus į visas dalis miesto. Draugijų vakarų rengėjai! Paveskite mums apsupinimą jus rengiamus vakarus valgomais dalykais, mes turėdami mašiną išvežiojimi greičiausiai ir tinkamai išpildisime.

6712 SUPERIOR AVE.

Rosedale 166-M Priscine 1081-X

A. URBSAITIS

seniausia

LIETUVIŠKA

BARBERNĖ

Pas mus ilgai nelauksi, nes greičiausiai ir geriausiai atliekama darbas tai pas mus.

2271 St. Clair Ave. N.E.

T. NEURA BUČERNĖ IR GROSERNE

Daugumas mūsų lietuvių iki šiol negalėjo pas mus atsilankyti dėl tolimo atėjimo. Bet dabar mes, norėdami kuogeriausiai patarnauti, pradedom visokius orderius pristatyti į namus. Galite įduoti orderius per mūsų važinetoją arba atilankę į mūsų krautuvę. Mes visados stengiamės sanžiningai patarnauti mūsų kostomerius. Prekes darysime kuogeriausiai, tavorą duosim kuogeriausiai. Brangūs broliai ir seseris nepamirškite mūsų krautuvės. Atėikite ir pabandykite, o tasyk persitikrinsite, jog ką šneku yra gyva tiesa.
2202 HAMILTON AVE. Cuy. Central 1781-L

Geriusios Gyduolės

DEWOYNO'S

APTEIKOSE

1653 St. Clair Ave. Prie E. 17 g.

6502 Fleet Ave., Cor. E. 65th (Tod)

Čia dirba lietuvių registruotas aptiekos- A. ZARASAS.

5608 Fleet Ave., Cor. E. 57th.

Čia dirba lietuvių registruotas aptiekos- J. SMALIS.

4052 E. 71st Cor. Harward

3878 E. 71st, Cor. Lansing

Lietuviams pas lietuvių aptiekorius galima gauti teisingus patarimus.

L. Bednarski

parduoda

Namų ir Farmas

Išmaino visokias nejudamas savastis. Kreipkitės laišku arba ypatingai.
L. BEDNARSKI,
2110 Prospect Avenue.

J. J. Paukštelis & Co.

Brooklyn, N. Y.

120-124 Grand St.

laivimo dovanai.

Knygų katalogų siunčiamo ant parokla.

Panašumai vėg nuni. siunčiam dovanai.

Kitas \$3.00 metams; \$1.50 pusį m.

\$1.25 pusį metų. Anglijo, Lietuvo ir

pusį metų. Kanada \$2.50 metams; \$1.00

pusį metų. Elma jau 30-tus metus.

VIENBIE LIETUVINIUKU

Lietuvių bei Amerikoj

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems

F. DECKER,

Gelazies Krautuvė.

HARDWARE

Riobėrinės ir smalinė stogų dengimui popieros. Įvairiausių rūšių maliaivos, aliejaus, tarpetino, maliavojimui šepetų ir t. t. ir t. t.

Didelis rinkinis Pečių, visokių audinių, plačiausia rinkinis įvairių įvairiausių dailiųjų įrankių ir t. t. ir t. t.

2155 St. Clair Ave.

CENTRAL 1785-W

DR. I. E. JASINSKI

607 ROSE BLDG.

VALANDOS: Ir nuo 2 iki 3 val. po pietų. Nedėliomis ant paroklavimų.

Antras Ofisas, 1374 E. 25-tos Gatvės.

VALANDOS: Nuo 8:00 iki 9:30 val. ryta, nuo 12 iki 1:30 po pietų ir nuo 6 iki 7 val. vakaro.

Nedėliomis: nuo 8 iki 9 ryto ir nuo 6 iki 7 vak. Mėis 3518-J Centr. 7648-E

J. ZAUNES,

SIGNS

LIETUVYS

Iškabų—Šildų

DIRBĖJAS

STIKLO, ELEKTROS IR MEDŽIO.

1329 ST. CLAIR AV.

Room 16.

Ar Nori Pirk

NAMA?

ŠTAI KUR GERA PROGA PIRKTI GERI NAMAI

1 namas 1596 E. 33 gatvė 6 kambariai, lotas 30x100 pėdų. Prekė \$2,500.00.

2 namu 1579 E. 27 gatvė. Vienas namas 6 kambarių, kitas namas 10 kambarių ir maldynės. Lotas 45x132 pėdų. Prekė \$4,200.00

Mes turime du namu ant pardavimo ant Russell Rd., netoli Superior gatvės. Vienas 8 kambarių namas, šiluma maldynė, didelis sklepas, molinis stogas. Antras dviejų šeimynų namas, po 5 kambarius, maldynės, elektros šviesa ir šiluma. Didelis sklepas ir kiti parankumai sulg vėliausių reikalavimų. Prekė \$7,800.00. Reikia įmokėti \$2,500, likusieji ant šešto nuosimčio.

8 kambarių namas, maldynės, šviesos ir t. t. Ant E. 65 gatvės. Parduosime su mažu įmokėjimu, o likusius ant lengvų išmokėjimų.

Visi viršminėti namai parsiduoda ant lengvų išmokėjimų.

Kreipkitės šiuo antraštu

THE ST. CLAIR AVE.

Savings & Loan Co.

2006 ST. CLAIR AVE. Cleveland

Central 6488 Prospect 953